

DIRVA

THE FIELD

Nr. 1
Sausio-January 5, 1956
Cleveland, Ohio

Eikim Lietuvos keliu!

LIETUVOS vergovės pančiai tebėra kieti. Priespauda Tėvynėje ir žiauriam ištėrimime kenčiantieji žūsta arba turi tverti miglotame laukime, gelbėdamiesi tik kantrybe ar gudrumu. Jų viltys stiepiasi į laisvės kraštus. Juos stiprina pasitikėjimas, kad laisvėje esantieji tautiečiai daro viską jiems išgelbėti.

Išgelbėjimas tėra Lietuvos nepriklausomybės ir žmogaus laisvės Lietuvoje atstatymas. Visciausiai išgalėtis to siekti yra kiekvieno lietuvių Didžioji Pareiga.

* *

Yra galingų pajėgų, susirūpinusių vergovės patekusiomis tautomis. Jos yra ir Lietuvos laisvės švyturys. Su jomis beidrai rengtis Lietuvos vergovės pančių traukti yra patikimiausias kelias mūsų Didžiajai Pareigai atlikti.

Laisvuose kraštuose susiduriame ne su Lietuvos prieso jėga, o su jo klaida, siekiančia atitraukti nuo Lietuvos nepriklausomybės gynimo ne tik Lietuvai abejinguosius, bet ir jos nuosirdžius draugus.

Todėl reikia ginti ir stiprinti Lietuvos teisių pripažinimą laisvų kraštų valdžiose ir visuomenėse. Reikia žadinti ir pabudinti Lietuvai. Reikia parūpinti duomenų Lietuvos priešų skleidžiamoms nepriklausomos Lietuvos šmeižimams ir jos dabartinės vergovės garbinimams atremti. Reikia nuo tikrovės neatitrikusio supratimo, kaip palaikyti kenčiančių tautiečių atsparumą ir ištvermę bei kaip apsaugoti juos nuo neatsakingų klaidinimų. Reikia apčiuopti ir sąžiningai nušviesti priešo Lietuvai daromas žalias, įžvelgti reikį jo nesėkmes, bet ir laimėjimus. Ypač reikia stengtis teikti ir teisingai įvertinti tautos atsparumo reikšinius ir nepalūžusias jos pajėgas.

Tam reikia kruopščiai, be atvangos sekti ir tirti Lietuvos gyvenimo tikrovę, vengiant išankstinių sprendimų ar noro įtakoję kylančių spėlojimų.

* *

Visų laisvėje besireiškiančiųjų lietuviškųjų pajėgų sutelkimas viename nepriklausomybės kovos židinyje galėjo būti vienas iš tinkamųjų kelių tiems uždaviniais atlikti. Bet tam skirtasis židinys virto kovos lauko dėl įtakos. Žymi visuomenės dalis liko dirbtinėmis užtvaramis iš jo išskirta. O jame likusiųjų tarpe per eilę metų vyko ir tebevyksta rikiavimai ir persirikiavimai. Nuolatinis, ypač gincų lydimas rikiavimasis yra darbo pragaistis.

* *

MES, jungiami dabar už Tėvynės ribų veikiančių organizacijų, žinomų Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos, Lietuvių Rezistencinės Santarvės ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vardais,

atsižvelgdami susiduriame su šios padėties Lietuvos nepriklausomybės kovos tvarkyme,

jausdamiesi tos padėties neatpalaidoti nuo Didžiosios Pareigos vykdymo,

būdami vienodų pažūrų dėl Lietuvos nepriklausomybės kovos būdų bei priemonių, tvirtai tikėdami jų pagrindu teisingumu ir sutarę jų pagrindu derinti savo veiksmus — nutarėme sudaryti

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS TALKĄ,

kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės židinį, telkiantį užsieniniam tos kovos barui tinkamas pajėgas ir priemones.

Lietuvos Nepriklausomybės Talka

seka ir tiri pavergtos Lietuvos būklę, rūpinasi priemonėmis palaikyti tautos atsparumui prieš vergovę,

padeda nepriklausomos Lietuvos valstybės įstaigoms atlikti Lietuvos nepriklausomybės kovos uždavinius,

padeda laisvėje esantiems lietuviams teisingai suprasti esamas Lietuvos gyvenimo sąlygas ir palaikyti savyje pasiryžimą kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės,

rengia naujų duomenų Lietuvos bylos gynėjams ir naujų priemonių skleidžiant teisingam Lietuvos reikalo supratimui laisvųjų kraštų visuomenėse, skatinančių paremti Lietuvos nepriklausomybės kovą.

* *

Lietuvos Nepriklausomybės Talka atskleidžia naujas galimybes dėti nepriklausomybės kovon organizacijoms ir asmenims, gyvenimiškai suprantantiems už Tėvynės ribų vedamos kovos pobūdį.

LNT neturi vidujinių srovinių rungtynių ir įtakos pasidalinimo problemų. LNT su nieku nesitvaržo dėl kompetencijos. LNT dirba ir padeda dirbti kitiems Lietuvos nepriklausomybės laibui.

LNT yra ir bus reikalinga ryžtingų talkininkų — mokslininkų, menininkų, laikraštininkų, sveikųjų kalbų mokovų, organizatorių, medžiagos rinkėjų ir jos tvarkytojų, kruopščių rašto darbininkų ir techninių specialistų. LNT

yra ir bus reikalinga lėšų atliktiems darbams įvykdyti.

Mes, LNT pradininkai, pasiikdami savarankėms organizacijomis LNT darbo sritin neįmančiuose reikaluose, Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujame per Lietuvos Nepriklausomybės Talką, jos darbą lėšomis remiame per Lietuvos Nepriklausomybės Fondą.

Tad visi į LNT įsijungusių organizacijų nariai ar rėmėjai, — gyvai ir su pasišventimu atsielkime į LNT bei LNF vadovybės ar įgalotinių atsikreipimus, energingai atlikime mums pasiūlytus uždavinius!

Po pasaulį išsiblaškiusieji, bet laisve besinaudojantieji Lietuviai! Nepamirškime su ta laisve susijusios Didžiosios Pareigos!

Kviečiame visus į Lietuvos Nepriklausomybės Talką, į naują svečiose šalyse vedamos Lietuvos laisvės kovos kelią!

L. Atgimimo Sąjūdis
L. Laisvės Kovotojų Sąjunga
L. Rezistencinė Santarvė
L. Tautinis Sąjūdis
(LNT veikimo dėsniai puslapyje).

LNT

Veikimo dėsniai

I

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos veikimas remiamas supratimu, kad Lietuvos nepriklausomybės kova vedama pašalinti iš Lietuvos žemių svetimą valdžią ir sudaryti Lietuvos žmonių sąlygas savam krašte demokratinio būdo išsirinkti valdžią bei nusistatyti valstybės santvarką ir santykius su kitomis valstybėmis.

II

Rengimas duomenų ir studijų tokiais klausimais, kaip Lietuvos vakarų bei rytų sienos, tarptautinėje plotmėje svarstomieji Europos ar jos regioninės integracijos sumanymai, gyventojų re-

patriacijos, okupacijų padarytos žalos atlyginimo, tautinių mažumų ir kiti klausimai, kurių sprendimo bent pagrindiniai bruožai numatyti dar prieš faktišką nepriklausomybės atstatymą, laikomi esmine LNT uždavinių dalimi šalia tiesioginės veiklos Lietuvos nepriklausomybei atkurti.

LNT vengia šalia jos jau atliktų ar patenkinamų atliekamų darbų kartojimo.

III

Rengimas planų ar svarstymas dėsnių nepriklausomos Lietuvos ateities gyvenimui ar paskiroms jos sritims tvarkyti, jei paremtas patikimais duomenimis apie Lietuvoje esamą padėtį, laikomas naudinga patariamąsios medžiagos ateičiai rūpinimu, bet ne tiesiogiu LNT uždaviniu. LNT nevaržo savo dalyvių iniciatyvos ir pažūrų tais klausimais. LNT laikosi nusistatymo, kad būsimos Lietuvos santvarkos galutinė sprendėja gali būti tik pati tauta savam krašte.

IV

Lietuvos nepriklausomo gyvenimo praeities vertinime siekiama savo tarpe ir ypač jaunojo kartoj bei kitų kraštų visuomenėse palaikyti pagarbą nepriklausomai Lietuvai. Jos laimėjimų tautos gerovei bei žmonijos labui iškeliamas ir išryškintas laikomas viena iš priemonių Lietuvos teisei į nepriklausomybę ginti.

Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo reikšinių kritika išskiriama iš LNT uždavinių, bet LNT nevaržo savo dalyvių nuomonių tais klausimais ir neneigia paskirų nepriklausomojo gyvenimo reikšinių ar faktų viešos kritikos, jeigu ją, prisilaikant objektyvaus faktų dėstymo, siekiama išryškinti tobulesnio sistvarkymo idėjas. Tą pačią dvasią LNT skatina ir dabartinės viešosios veiklos kritikoje.

V

Teisinės Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą tarptautinėje plotmėje LNT laiko vienu iš svarbiųjų atramos taškų Lietuvos nepriklausomybės kovoje. Nepriklausomos Lietuvos valstybės tęstinumo idėja gintina ir palaikytina visais požūriais.

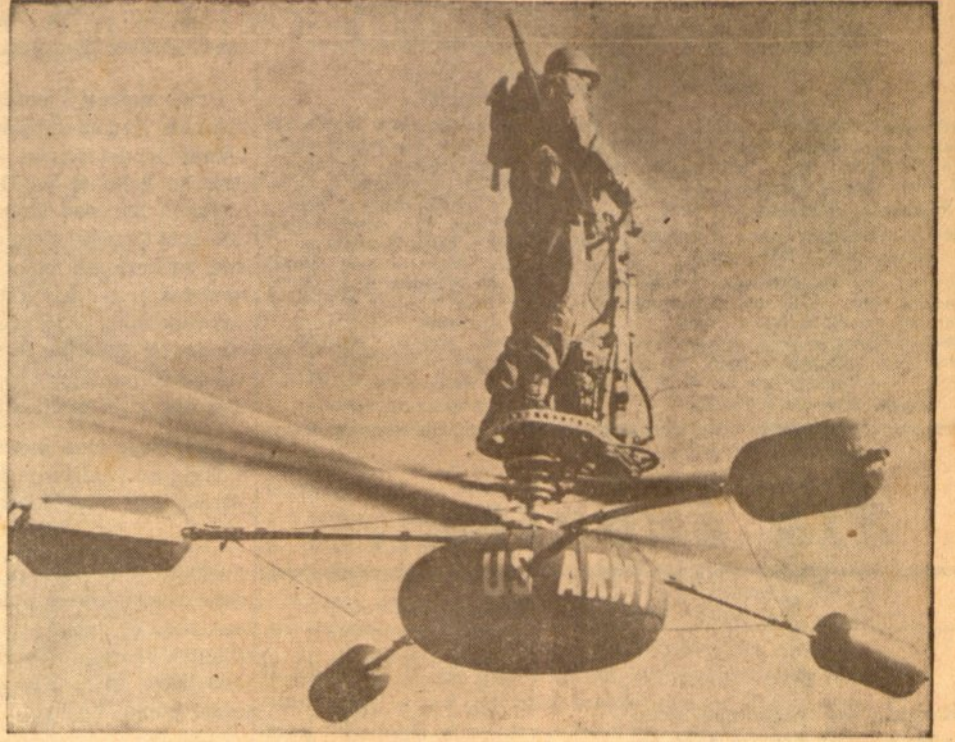
Sovietų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų 1940 metų birželio 15 dieną į Lietuvą įsiveržimo metu veikusios konstitucijos ir galiosios įstatymų bei nepriklausomos Lietuvos valdžios aktų teisinės galios nei tas smurtas, nei vėlesni svetimų valdžių valia padaryti veiksmai nepanaikino. Tų nuostatų galia pagrindžia arba saisto okupacinės valdžios nesuvaržytųjų Lietuvos valstybės organų, pareigūnų ir Lietuvos piliečių veiksmus visose jos už Lietuvos ribų veikimo srityse.

Nauji provizoriniai Lietuvos teisės nuostatų pakeitimai, kiek jų reikalaus būsimoji padėtis, galės būti teisėtai padaryti tik Lietuvos teritorijoje, nykstant joje svetimai valdžiai. Tai apima ir tokius viešosios teisės nuostatų pakeitimus, koki bus reikalingi sukurti sąlygoms, kad tolesnį Lietuvos valstybės tvarkymąsi galėtų lemti pati tauta demokratinio būdu.

VI

LNT ima dėmesin, kad Lietuvos Diplomatinė Tarnyba yra ryškus, tarptautinės teisės tvarka pripažįstamas teisinio nepriklausomos Lietuvos buvimo požymis, taigi yra ypatingai svarbus veiksnys Lietuvos nepriklausomybės kovoje. Tos kovos sėk-

(Perkelta į 5 psl.)

Tai ne angelas iš padėbesių, bet JAV pėstininkų karys, skrenda oro motociklu, galinčiu per valandą skristi 65 mylių greičiu. Jis sveria tik 200 svarų.

ANGLIJOS VALDŽIA TRIJŲ VYRŲ RANKOSE

(Korespondencija iš Europos)

Trumpai prieš Naujuosius Metus Didžiosios Britanijos premjeras Sir Anthony Eden iš pagrindų pakeitė savo vadovaujamą vyriausybę sudėtį. Dar kiek anksčiau atsistatydino opozicijos vadas Clement Attlee. Tokiu būdu britų politinių varuotojų pirmutinėse eilėse įvyko stambūs atmainai.

Jau ilgesnį laiką buvo laukiama, kad Edenas pakeis savo vyriausybės sudėtį, tačiau, greičiausia, niekas nemanė, kad tiek daug svarbių ministeriškų portfelų pereis į kitas rankas. Britų politinio gyvenimo stebėtojams labiausia krito į akį šie pakeitimai: 1) ligšiolinis izdo ministras R. A. Butler paskirtas valstybės antspaudo saugotoju ir žemųjų rūmų vadu; 2) izdo ministerio vieta atiteko Haroldui Macmillanui, buv. užsienio reikalų ministeriui; 3) Foreign Office ateina Selwyn Lloyd, ligšiol buvęs krašto apsaugos ministras; 4) karo reikalų perima Sir Walter Monckton. Taip pat kitose, mažiau svarbiose ministerijose įvyko pasikeitimai, nes šie buvę ministrai atsistatydino.

Britų politiniai sluoksniai ir spauda yra vieningos nuomonės, kad sudaryta trijų vyrų vadovybė, kurios rankose yra tikroji valdžia. Ji apima Edena, Butlerį ir Macmillaną.

Valstybės izdo kanclerio Butlerio pasitraukimas nesudarė staigmenos. Jis kelerius metus iš

eilės užėmė šią svarbią vietą, iš kurios jis galėjo vairuoti britų ūkinį gyvenimą, kuri betgi turėjo nemažos įtakos ir vidaus politikai, nes vyriausybės finansinės priemonės paliečia kiekvieno piliečio jautriausią vietą — kišenę. Apskritai paėmus, Butleris buvo sumanus šios ministerijos valdytojas. Jeigu jo žygiai ir sukeldavo kritikos, tai tenka atsiminti, jog pasaulyje nėra tokio finansų ministerio, kuriam visi pritartų. Jam pavestoji naujoji sritis apima pirmoje eilėje vidaus politiką. Buvo žinoma, kad premjeras nori labiau atsipalaiduoti vidaus reikalų ir labiau įsigilinti į užsienio politikos problemas. Tuo atžvilgiu jis nusižiūrėjo į savo didįjį pirmąją Churchillį, kuris per visą savo premjeravimo laiką neįsileido iš rankų užsienio politikos vadovybės, bent jau smagstydamas pagrindines gaires.

Šiame sąryšyje tenka ieškoti gilesnės paskutinių pakeitimų prasmės. Edeno noras bendrais bruožais vadovauti užsienio politikai glūdi išaiškinimas, kodėl Macmillan turėjo pasitraukti iš Foreign Office ir perimti valstybės izdo kanclerio vietą. Savaime tai reiškia paaugstinimą. Bet užkulio žinovai jau anksčiau teigė, kad Macmillan vedamoji politika ne visuomet Edena patenkino. Užsienio reikalų ministeris buvo kai kada laikomas per griežtas, o premjeras jau iš seno turėjo kompromisų mėgėjo vardą. Edenui, greičiausia, buvo aišku, kad Macmil-

lan veda per savarankišką politiką. Premjeras negalėjo turėti pakankamos įtakos savo užsienio reikalų ministeriui, kuris per trumpą laiką, kurį išbuvo Foreign Office priešakyje, pasižymėjo kaip tvirtu būdo vyras. Per paskutiniųjų mėnesių Ženevos konferencijas buvo jaučiama, kad britų politika įgavo daugiau stangrumo. Edenas kiekvienoje padėtyje bandydavo išlyginti priešingus pažiūras ir dažniausia nuedavo kompromiso keliu. Macmillan laikėsi kitokio nusistatymo; jis buvo labiau nepajudinamų principų ir mažiau nuolaidų vyras. Nebuvo paslapties, kad užsienio reikalų ministeris atstovavo pažiūras, jog Maskvos atžvilgiu reikia laikytis griežtumo.

Politiniuose sluoksniuose buvo kuždama, kad Edenas pagieda daugia įtakos užsienio reikalų ministerijoje. Tačiau Macmillan nėra vyras, kuris atsisakytų savarankiškumo ir vykdytų tikrai svetimus pavedimus. Tokiomis aplinkybėmis premjeras surado išeitį ta prasme, jog vyriausybėse kopėčiose Macmillan gavo paaugstinimą ir perėmė atsakingesnes krašto ūkio vadovo pareigas, bet užtat gavo atsisakyti užsienio reikalų ministerio vietos. Savaime Macmillanui nėra svetimos sritys, kurios įeina į jo naujuosius uždavinius. Bet jis pats net viešai pareiškė, kad būtų mieliai pasilikęs Foreign Office ir kad portfelį pakeitęs, tik premjero prašomas.

(Perkelta į 8 pusl.)

VISI SVETIMSALIAI,

kurie neturi JAV pilietybės, ši mėnesį privalo registruotis. Registracijos pranešimai gaunami pašto įstaigose. Juos užpildžius negalima siųsti paštu, bet reikia asmeniškai įteikti taip pat pašto įstaigose.

VISAM PASAULY

• 84-tojo JAV Kongreso antroji sesija prasidėjo sausio mėn. 3 d. Ši sesija ypatingai svarbi tuo, kad ji stipriai kovos už š. m. lapkričio mėn. 6 dienos prezidento ir kongreso rinkimus. Be abejo, demokratų stengsis iš prezidento kėdės išverstį respublikonus, o respublikonai stengsis ne tik prezidento postą atlaikyti, bet ir kongreso daugumą laimėti, kurią 1954 m. prarado.

• Prancūzijoje, negalutiniais daviniais, sausio mėn. 2 d. įvykusiame parlamento rinkimuose vietą gavo: Faures dešiniųjų koalicija — 169, Mendes-France respublikinis frontas — 136, komunistai — 130, pūjadistai — 44. Kitos smulkios grupės po kelerą atstovų. Pažymėtina, kad smulkių prekybininkų judėjimas, vadovaujamas savotiško anarcho Pierre Poujades, laimėjo net 44 vietas. Tas rodo, kad Prancūzijoje labai daug savotiškos netvarkos.

• Pasadenoj, Californijoje, įvykęs rožių paradas šiais metais pasižymėjo nepaprastu ištaigingumu ir grožiu.

• 1800 Vakarų Vokietijos vyrų pradėjo 3 mėnesių karinės mankštos kursą, kuriuos praveda JAV kariniai instruktoriai. Tai daugiausia karininkai, kurie tuoj perims organizuojamos kariuomenės vadovavimą.

• Pirmi Vakarų Vokietijos armijos uniformuoti 38 kariai atvyko į JAV studijuoti karinėse bazėse. Jie čia išbus nuo trijų iki 6 mėnesių.

• Izraelis, susirūpinęs savo saugumu kiekiau organizuojantis arabams, ilgina į kariuomenę pašauktų vyrų tarnybą ir po ginklu šaukia naujas jėgas.

Pasauly pagarsėjęs čelistas Pablo Casals, kilęs iš Puerto Rico, gyvenęs Ispanijoje, grįžęs į tėvynę motinos atminčiai išpildė koncertą, kurio klausė tūkstančiai tautiečių.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIUS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344.

Entered as Second-Class matter December 8th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIUS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D. J. (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: B. Gaidžiūnas. Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metama iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainu 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Redaktoriaus, raginamas skaitytojų, neseniai šioje vietoje yra užklauses ALT vadovybę, ar ji ir toliau, iš VLIKO pasitraukus naujoms grupėms, VLIKO veiklą taip pat finansuos, kaip ir anksčiau finansuodavo Vasario 16 d. rinkliavų metu surinktais pinigais.

Buvo pastebėta, kad dabar būtų tikslinga, jei finansuojamas VLIKas, atitinkamą dalį duoti ir Nepriklausomybės Fondui, jei norima JAV lietuvių tarpe išlaikyti vienybę. O geriausia, nė tiems nei tiems tu pinigų neduoti, o naudoti savo planuojamiems darbams.

Greičiausia į tą paklausimą, o gal ir ne, redakcija yra gavusi "Pranešimą Visuomenei", su tokiu prierašu: "Prašome įdėti ir artimiausiąjį Jūsų redaguojamojo laikraščio numerį. P. Grigaitis".

Tame pranešime visuomenei sakoma:

"Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto pasitarimuose su Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininku Jonu Matulioniu, Chicagoje, gruodžio 17 ir 19 d., buvo apsparstyta visa eilė Lietuvos laisvinimo ir bendradarbiavimo liečiančių klausimų.

Nuoširdžioje atmosferoje įvykusio pasikabėjimo o s buvo pasiekta visiškai susipratimo ir susitarta bendradarbiauti, kaip lig šiol, paliekant kiekvienam šių veiksmų tokią pat veiklos sritį ir apimtį, kokias jie turėjo per visą laiką.

Pasiremdamas ALT suvažiavimo vienbalsiai priimtu nutarimu, Vykdomasis Komitetas yra pasiryžęs teikti Vlikui visokeriopą paramą, moralinę ir materialinę, ir linki geriausios sėkmės pirmininkui ir kitiems Vliko pareigūnams, jų atsakingame darbe bei pastangose dėl paverstos Tėvynės išvadavimo iš svetimų jungo.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto piruoninkas ir Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas ragina gyvenančius Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir visame laisvajame pasaulyje lietuvius laikytis vienybės, kad sujungtomis jėgomis galėtume pagreitinti Nepriklausomybės grįžimą ir Demokratijos atstatymą mūsų brangioje Lietuvoje.

Atseit, viename skyriuje kalbama apie pasiryžimą teikti Vlikui visokeriopą paramą, moralinę ir materialinę, kaip iki šiol teikdavo.

Jei šis skyrius yra atsakymas į mūsų paklausimą, tai reikia pripažinti, kad ALT vadovybė nenori suprasti esamos padėties, nori nematyti vykstančių įvykių ir tuo nematymu pati sau nori pakenkti. Pakenkti ta prasme, kad kai ateis Vasario 16 d. rinkliavos, tai aukotojai patys duos atsakymą. Tada vėl tūlas P. Grigaitis ar kitas kuris švaisyti žodžiais, kad tautininkai ragina neaukoti, skaldo, kenkia ALT'o darbu.

Šia proga norisi aiškiai pasakyti, kad tautininkai nori aukoti, nori remti, bet nori ir žinoti, kur tie pinigai nueis. Jei jie nueis į VLIKO kasą, paskiau tais pinigais po Ameriką ar kitus kraštus važinės tokie "ambasa-

KAS ir KUR

• Prieš Kalėdų šventes Detroitą aplankė visuomenininkas J. Bačiūnas ir detroitiešius supažindino su kelionės po Europą (už kurią niekas nei dienpinigių nei net arbatpinigių nemokėjo, kaip kad kankuriams mūsų "ambasadoriais"), su Lietuvos vadavimo veiksniais ir jų problemomis. Ta proga užsiminė ir apie Vasario 16 Gimnazijos vargus. Dalyviai suaukojo gimnazijai \$70.

• Paryžiuje šiuo metu aukstose mokyklose studijuoja 17 lietuvių. Strasbūre studijuoja 3 lietuviai.

• Miami, Fla. lietuvių klubo metinis susirinkimas išrinko naują valdybą. Ją dabar sudaro: pirm. Ragers, vicepirm. Sobel, ižd. Ratkus, fin. rašt. Kaulakis, prot. rašt. ponis Verbyla.

• Rochesterio Universitete ir vakarinėje U-to mokykloje bei kitose aukštosiose mokyklose studijuoja apie 20 lietuvių studentų. Gruodžio mėnesio 4 d. studentai turėjo savo steigiamąją susirinkimą ir išsirinko šią valdybą: G. Musteikytė — pirm. minikė, V. Draugelis — sekretorius, R. Šerelis — iždininkas. Rev. Komisija: V. Žmuidzinis ir B. Krokys.

• Detroito įvykusiame Lietuvos Kariuomenės minėjime pulk. Šepetys skaitė paskaitą. Nepriklausomybės kovų invalidams paremti surinkta \$315.20. Gražų pamokslą bažnyčioje pasakė kun. Boreiša.

• Lietuvių Sporto Klubas New York'e, kurio pirmininku yra Petras Katinas, 1956 metais minės 5 metų gyvavimo sukaktį. Pažymėtina, kad šis sporto klubas penkmetį pasižymėjo gera veikla ir ne kartą laimėjo rungtynes prieš kitų tautų žaidėjus. Apie klubo laimėjimus parašė ir didieji New York'o laikraščiai. Dabar klubas turi laimėjus per laiką New York'o valstybės pergrindiniuose siekiuose kiet kaip Lietuvos laukų granitas, kaskart laviau nugalėdami klūtis, gražiai ir darniai rieda į didesnius ir platesnius sportinės veiklos dirvonus.

Dalyvaujant įvairiuose turnyruose ir žaidynėse, pasiekė ir didesnių laimėjimų: pirmąją vietą

• Lietuvių Žurnalistų Sąjungos New York'o skyrius neseniai įvykusiam susirinkime pagerbė rašytojus pastaruoju laikui išleidusius savo kūrinius. Pagerbtųjų tarpe buvo J. Aistis, kun. T. Žiuraitis, O.P. J. Karys, L. Žitkevičius, Nelė Mazalaitė, V. Jonikas, T. Andrėkus, kun. V. Pikturna ir P. Jurkus.

Laikraštiniams ir literatūrinėms temoms kalbėjo V. Rastenis, J. Tysliava, J. Aistis, J. Karys, kun. T. Žiuraitis ir kt.

• Rūta Lee (Kilmonty) Kalėdų švenčių metu, nuo gruodžio 16

d. iki sausio 6 d., su USO artistų grupe pildė programą Amerikos kareiviams Philippine Islands, Guam ir Hawaii.

• Kaunietis smuikininkas C. Ceitelis, dabar gyvenęs Santigo mieste, Čilėje, turi restoraną "Danubio Azul" ir neblogai verčiasi.

DETROIT

PENKERI METAI SPORTO KLUBUI KOVUI

Nieko nėra gražesnio ir kilnesnio už veikimą savo tautos gerovei ir Lietuvos vardo populiarinimo. Džiugu, kad mūsų jaunimas, gyvendamas kilniais tėvynės meilės idealais, savo sportinę veiklą rutuliodamas, žengia priekin svaria ir našia vaga. Jie, kaip ir nepriklausomybės metu, burdami savo šeimoni gražiausią ir veikliausią jaunimą, grūdina netik fiziniai, bet ugdo ir palaiiko tautinę dvasią, turtina ir gražina vidinį gyvenimą. Dalyvaujant žaidynėse su kitataučiais garsina savąjį vardą ir nemažą indelį duoda laisvės kovai.

Mūsų pagarbos ir meilės jiems permaža. Besirūpindami prieaugliu, negalime būti nuošaliai jaunųjų veiklos ir darbo. Mūsų pareiga yra teikti jiems netik moralinę, bet ir materialinę pagalbą, kad jie, siekdami savo tikslo įgyvendinimo, dėl stokos materialinio pagrindo ir ištekliaus, nepalūžtų. Tokiu būdu sportuojančio jaunimo kilnioms pastangoms nebūkime abuoji ir visokeriopai padėkime jiems siekti pagrindinio jų tikslo — dvasinio turtingumo, pajėgumo.

Prieš penkerius metus Detroito atsikūrę sportininkai, susibūrę KOVO klubui. Pirmieji jų žingsniai buvo sunkūs. Stoka patalpų, sportinių reikmenų ir materialinių išteklių neleidė našiau veikti. Tačiau būdami savo pagrindiniuose siekiuose kiet kaip Lietuvos laukų granitas, kaskart laviau nugalėdami klūtis, gražiai ir darniai rieda į didesnius ir platesnius sportinės veiklos dirvonus.

Dalyvaujant įvairiuose turnyruose ir žaidynėse, pasiekė ir didesnių laimėjimų: pirmąją vietą

LIETUVISKAI ŠEIMAI REIKALINGA MOTERIS

nuo 35-55 metų amžiaus lengvam namų darbui ir pagelbėti prižiūrėti du mažus vaikus. Suinteresuotosios rašo adresu: Dr. E. Gurskytė-Pauzėnė, 14154 Archdale Street, Detroit 27, Michigan.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717

Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak. Trečiadienį ir šeštadienį, penktadienį, 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

Tel. ofiso ARmitage 6-0161

Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Norvest Medical Center

2336 West Chicago Ave

Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais.

Mažoji Krepšinio Lygoje, stalo teniso varžybose ir Šiaurės Amerikos krepšinio turnyre Montrealyje. Be to, turėjo visą eilę draugiškų rungtynių.

Norėdami savo veiklos penkerių metų sukaktį gražiau ir iškilmingiau paminėti sausio 7 d. Holy Redeemer sporto salėje ruošia krepšinio rungtynes, kur atsilankiusieji pamatys Kovą žaidžiant su Clevelando žaibu ir Rochesterio Sakalu. Tos pačios dienos vakare, 7 val. Hispanos Unidos salėje įvyks koncertas, kur programą atliks garsėjęs solistas V. Verikaitis ir jauna šokėja G. Memėnaitė.

Tikima, kad detroitiečiai įvertins tinkamai sportininkų veiklą ir ją parems savo gausiu atsilankymu.

V. Pauža

VISIEMS DETROITIEČIAMS

Kunigaikštienės Birutės Moterų Draugija sausio mėn. 22 d. (sekmadienį) Detroito rengia jdomų pobūvį-arbatėlę. Ji įvyks St. Clemens salėje, 25 St. ir Michigan gatvių kampas. Sekite tolimesnius pranešimus.

KALBĖJIMO KONKURSA LAIMĖJO D. ŠEPUTAITĖ

Neseniai įvykusiame 1955 metų viešo kalbėjimo konkurse, 20,000-niame Wayne Universitete, Detroito, II-ją premiją laimėjo lietuvaite studentė — Danuolė Šeputaitė. Ypač malonu, kad jos pasirinktoji tema buvo "Komunizmas", kurioje, ji išsklė Lietuvos kančias bolševizmo pančiuose.

METINIS BALF SUSIRINKIMAS

Pranešame, kad metinis Balfo 76 skyriaus narių susirinkimas šaukiamas sekmadienį, 1956 m. sausio mėn. 8 d., 12 val. 30 min., buv. lietuvių svetainės patalpose.

Dienotvarkeje pranešimai iš praėjusių metų veiklos, mados valdybos rinkimai ir kiti einamieji reikalai.

Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

TORONTO

VANDENIŲ GERASIS KALĖDINIS DARBELIS

Toronto jūrų skautės giliai užjausdamos prof. M. Biržiškos šeimoms nelaimę Kalėdų švenčių progą jo šeimai išsiuntė \$10, o ant rą Kalėdų dieną su dovanėlėmis lankyti lietuvių miesto liginėse.

Jos taipogi paaukojo \$30 Vasario 16 d. Gimnazijai ir užsakė 3 "Skautų Aidus" skautams Vokietijoje.

—kr—

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba kanda tampa sunaikinti ar sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja ataudos kompanijos pirm, ne ru išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Saving Bld.

Tel.: MAIN 1-1773

Rezidencija: PENINSULA 252

Ar jau

įstojai į

VILTIES

draugiją?

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o ju tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidiniais, — išsimokėtinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidinys greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augėčiau. V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atspausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paunksmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	2.50
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkuose	
Juozas Švaistas		L. Dovydenas	2.00
Apie laiką ir žmones	2.50	Ora pro nobis	4.00
J. Aistis		J. Gliudė	
Audra Žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	
VI. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	3.00
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	2.50
Aukso ruduo	1.25	Po Tėvynės dangum	
M. Vaitkus		Žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būdas Senovės Lietuvių...	4.00	Paveikslai V. Augustino	2.00
Sim. Daukantas		Pragaro pošvaistės	3.50
Būkite sveiki	2.00	V. Alantas	
Dr. S. Biežis		Pirmas rūpestis	2.00
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	
K. Binkis		Pietų vėjelis	1.00
Balutis	1.50	Vytė Nemunėlis	
I. J. Bačiūno leidinys		Paklydę paukščiai I	2.20
Buravimas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	
B. Stundžia		Paklydę paukščiai II	2.00
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelusiū		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji Virėja	6.00	Sudarė Gaučys	
V. Varnienė		Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Didžioji kryžkelė	2.00	M. Springborn	
B. Brazdžionis		Petras Širvokas	2.70
Duktė	2.40	Juozas Švaistas	
Alė Rūta		Po raganos kirviu	1.50
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Jurkė Jankus	
Leonardas Žitkevičius		Pabučiavimas	1.50
Don Kamilius mažasis	2.50	J. Grušas	
pasaulis	3.50	Rytų pasakos	3.00
Guarėschi		V. Krėvė	
Didžiosios atgailos	0.80	Raudoni batukai	1.50
R. Spalis		Jurgis Savickis	
Doleris iš Pittsburgho	1.80	Sudė, pone Čipse	0.75
Stepas Zobarskas		James Hilton	
Eldorado	2.60	Strėlė danguje	2.00
J. Švaistas		Henrikas Radauskas	
Gyvačių lizdas	2.60	Saulės Takas	3.50
Francois Mauriac		Nelė Mazalaitė	
Gimdytoja	1.75	Šilkai ir vilkai	1.00
Francois Mauriac		Runcė Dandierinis	
Gabija, literatūros metraštis	6.50	Senųjų lietuviškų	
Gintariniai vartai	2.00	knų istorija	3.00
N. Mazalaitė		V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
Gyvulių ūkis	1.00	papr. virš.	
George Orwell		Jaunutė debesėlius	1.50
Giesmės apie Gedimą	2.00	L. Žitkevičius	
B. Sruoga ir V. Petravičius		Šventieji akmenys	2.00
Jaunai inteligentai	1.25	Faustas Kirša	
V. Andriukaitis		Šventoji Lietuva	3.00
Kryžkelės	3.50	Jurgis Savickis	
A. Vieniulis		Teresė Neumanaitė	3.00
Kaimynai	2.50	J. Burkus	
J. Paukštelis		Tipelis	4.00
Kaip jie mus sušaudė	1.80	Trumpa diena	
J. Petraitis		Alė Rūta	3.00
Kuprelis	2.00	Pulgis Andriūšis (įrišta)	
Ignas Šeinius		Tomas Nipernadis	2.50
Keliai ir kryžkelės	2.50	August Gailit	
Putinas		Tarp pelių ir vyrų	1.20
Kon - Tihi	3.75	John Steinback	
Thor Heyerdahl		Užgesęs sniegas	2.50
Kaimiečiai		Aloyzas Baronas	
V. S. Rymont I-II-III-IV	po 3.00	Ugnies pardavėjas	1.00
I ir II dalis	po 3.50	Balys Rukša	
III ir IV dalis		Uzdraustas stebuklas	2.60
Kudirkos raštai	5.00	Stasius Būdavas	
Loreta	1.80	Užuovėja	3.50
Stasius Būdavas		M. Katiliškis	
Kregždutė I	1.50	Vanagaitis	2.00
A. Rimkūnas		monografija	
Kregždutė II	2.75	Valerijono lašai	1.00
A. Rimkūnas		Dr. S. Aliūnas	
Kiškučių vardinės	1.50	Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Stasys Džiugas		Dr. A. Šapoka	
Lietuvos pinigai	5.00	Vėlykų pasakos	1.00
Juozas K. Karys		N. Butkienė	
Lietuva	2.75	Vyturėliai Laukuose	0.70
A. Bendorius		Vikt. Simaitis	
Laškai žmonėms	2.00	Trylika nelaimių	1.20
G. Papini		R. Spalis	
Moters širdis	2.60	Vaiškų knygelė	1.80
Guy de Maupassant		M. Valančius	
Lyrikos kraitis	5.00	Varpai skamba	2.50
Medžio raiziniai	2.50	Žemaičių krikštai	
Ien. Končius		P. Abelkis	
Mikuckis		Žemaitės nepažus	3.00
Balys Sruoga		Balys Sruoga	

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Važiavau pamatyti ne senus pastatus, bet gyvus lietuvius...

Margučio redakcijos atstovo pasikalbėjimas su J. J. Bačiūnu

— Koks buvo Jūsų svarbiausias kelionės tikslas į Europą?

— Tokios ilgesnės kelionės paprastai turi daug tikslų ir sumetimų. Aš sau, kaip patį svarbiausią tikslą, buvau pasistatęs tokį: pamatyti pokarinę Europą, pasisemti platesnių įspūdžių, susitikti su ten gyvenančiais lietuviais, pasikalbėti su jais apie jų gyvenimą, patyrinėti visų mūsų nusistatymus dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimo perspektyvų... Man visada atrodė, kad lietuviškų reikalų visumos negalima nuspręsti, žiūrint į juos tik iš sau artimo rato, ar tas "ratas" būtų vien Romoje, Reutlingene, Londone, New Yorke, Chicagoje ar mano paties Tabor Farmoje...

— Kokie Jums buvo ryškiausi Europos lietuvių gyvenimo įspūdžiai?

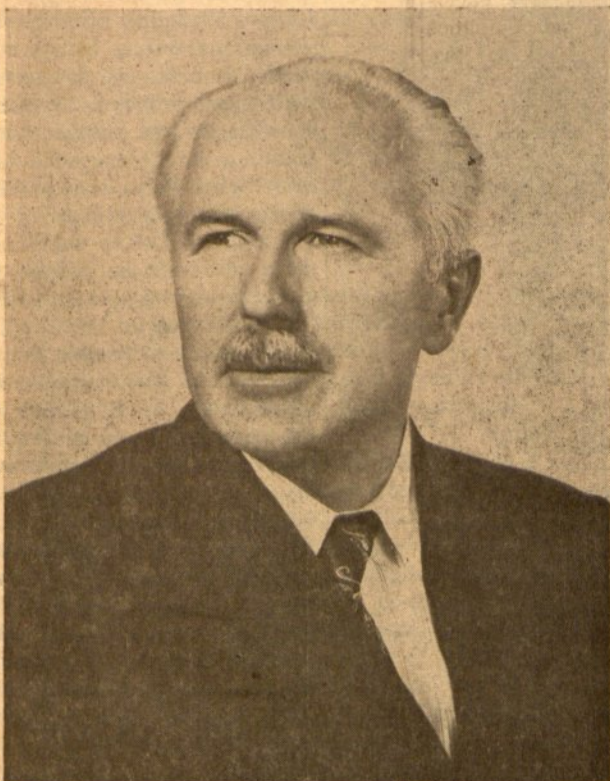
— Ir vėl tas pats atsakymas: įspūdžių per mėnesį susirinko tiek daug, kad reikėtų ištisą knygą surašyti. Be abejo, skaitytojams svarbu trumpai drūtai pasisakyti. Jei kalbėsime apie Europos lietuvių tremtinių gyvenimą, tai jų daugumos dabartis ir ateitis yra nekokia. Daugelis silpnos ar blogos sveikatos, tai vien dėl to niekur negalėjo ir negalės išvažiuoti į geresnes sąlygas. Kita lietuvių dalis Vokietijoje yra tie, kuriuos visokiais skundais ar dėl politinių priežasčių čia gyvenimas įkabinė. Teko girdėti, kad tos rūšies lietuvių bylos dar bus iš naujo peržiūrėtos, ir dalis, kurie nerės, galės pasiekti JAV ar Kanadą. Trečia dalis būtų tokie, kurie jau nuo senesnių laikų gyvena išėivijoje ar ir po šio karo, šveicarijoje, yra geriau įsikūrę, ypač Anglijoje. Jų gyvenimo lygis, kad ir nepasiekia Amerikos, bet yra patenkinamas.

Negaliu nepabrėžti vieno dalyko, būtent įspūdžio, kad žmogaus dvasinis gyvumas ir patriotizmas nepriklauso vien nuo jo ekonominės padėties gerumo. Europos lietuviai, net ir ligonys ar skurdžiai gyvenantieji, rodo tokį dvasinį pakilimą ir gilų susirūpinimą lietuviškais reikalais, tokį visuomeninį veiklumą ir patriotizmą, kokio nedažna matyti ten, kur lietuviai yra gerai apsirūpinę ir net pralobę, kaip Amerikoje. Tat tikras auksas ir pelenuose žiba.

— Kokias susidarėte nuomones apie vadinamųjų Lietuvos laisvinimo veiksmų darbą?

— Apie tai jau teko plačiau pasisakyti per laikraščius, kai tik grįžė iš kelionės su dr. S. Biežiu ir p. A. S. Trečiuoku bendrai surašėme savo nuomones ir patirtus įspūdžius. Tais reikalais nuolat rašo lietuviški laikraščiai ir jų nuomones labai įvairios. Vieni tas nuomones susidaro ar iš seno turi, sėdėdami savo ratelyje. Mes mėginome dairytis plačiau, kalbėtis su visais lygiai, ir susidarėme savo nuomones. Nieko negaliu padaryti, jei tos nuomones kam nepatiko. Turiu sakyti, ką pats mačiau, ką patyriau, ką jaučiu.

Visi Europos lietuviai, su kuriais kalbėjau, — o jų sutikau ne dešimtis, bet mažiausia kelis šimtus, — yra gyvai susirūpinę Lietuvos laisvės bylos klausimais, kiekvienas kuo išgalėdamas stengiasi dėtis prie bendro darbo ir kiekvienas tvirtai tiki, kad mūsų tautos išlaisvinimo viltys anksčiau ar vėliau įsikūnys. Man, kaip Amerikos lietuviui, tuo jie visi suteikė daug stiprybės ir pasigėrėjimo. Bet Lietuvos laisvinimo veiksmų darbą jie jau itin nevienodai vertina. Daug, jeigu ne daugumas, yra labai nusivylę VLIKu, ypač

kad ten daugiausia laiko paskiriama savitarpiniams reikaliukams narplioti, kovoti tarp savųjų, neva vienybės ieškoti, o iš tikrųjų jos ne tik nepasiekti, bet dar mažinti. Politinių grupių vadovai labai stengiasi apginti savo ir savųjų interesus, nepajėgia jos suderinti su platesnėmis, bendresnėmis ir kitokiomis teisybėmis.

Kaikurie patirti įspūdžiai Reutlingene, VLIKo narių ir bendradarbių tarpe, mane liūdina stebino. Pvz., pasirodė, kad ministerio ir Lietuvos Diplomatinijos šefo Lozoraičio vardas daugumai VLIKo narių yra nemaloniausias žodis. Jis čia puolamas ir peikiamas, tarsi manant, kad tuo bus galima save iškelti ir pateisinti. Gi vienas iš labai atsakingų VLIKo Vykdomosios Tarybos pareigūnų nesivaržydamas pareiškė, kad jis niekada nesutiksias daugiau po vienu stogu sėdėti su kitais dviem skirtingų ar bent ne visai tokių pat, kaip jis, pažiūrų žmonėmis! Tai jau yra labai retas nesolidarumo ir, pasakyčiau, nevalstybingumo reiškinys. Ar tada nuostabu, kad vienos kalbos apie "vienybę" yra tik tuščios kalbos, o vaisingas ir draugiškas bendradarbiavimas pasidaro neįmanomas?

— Ar tikite, kad tuos blogumus galima pataisyti?

— Tikiu. Kiekvienas žinome, kad visokius blogumus galima pataisyti. Jei žmonės jų netaiso, tai pats gyvenimas savo natūralia raida ima taisyti. Tik neįsikišime į vieną tašką, lyg tarsi daugiau nieko lietuviškame pasaulyje nebebūtų. Ginčų buvo visais laikais ir tarp visų. Jei vienoje vietoje bendradarbiavimo dvasia nepagydomai apsinuodijo, paieškokime sveikesnių priemonių ir naujų kelių.

Vienas labai šviesus ir įdomus lietuvis Europoje man nurodė pirmą receptą: esą, VLIKas greit susitvarkytų, jeigu jam užtruktų pinigų plaukimo šaltiniai. Čia, žinoma, juokauta, nors gal ir teisingai. Betgi svarbiausias dalykas mums būtų sugrįžti į gyvenimo tikrovę ir suprasti, kad dabar gyvename 1955-1956 metų laikotarpį, o ne 1944-45 metų... Kitaip šiandien ir tu partijų svoris atrodė. Reutlingene jų atstovai vaizduojas, kad jie gali ir Lietuvos Respubliką ir lietuvių tautą, ir išėivijos lietuvių visuomenę atstovauti. Iš tikrųjų, daugumas tu partijų beliko tik simboliai, ir dargi labai mažai. Pusė VLIKo, iš kairės ir dešinės, susideda iš tokių realiame gyvenime nebesančių partijų. Man atrodė, kad tie, kurie skel-

biausi norį sujungti lietuviškas jėgas užsienyje ir pakreipti jas pozityvaus darbo keliu, turėtų vartoti visai kitą toną ir persiminti visai kita dvasia, negu ji ligšiol yra ėjusi iš Reutlingene esančio komiteto.

— Kaikurie Amerikos liet. spauda Tamstą, dr. Biežį ir A. S. Trečiuoką puolė, kam paskelbė tokias nuomones apie kelionę. Ar teisingai?

— Kur medis kertamas, ten ir skiedros lakst. Apie tai reikėtų plačiau ir kitur kalbėti. Čia galėčiau tik pasakyti, kad jeigu koks Chicago lietuvių dienraščio redaktorius ar šiaip veikėjas mano turįs teisę skelbti savo nuomones ir nurodymus, tai nemąžensė teisę turėjome ir mes. Ir tą nuomonę skelbėme ne iš pirmo taip sau išlaužę, o gerai dėl jos pagalvoję, kitų balsų ir visokių pažiūrų pasiklausę, daug mylių pavažinėję, daug pamatę žmonių ir daug aiškinęsi.

Man linksma buvo užtikti nuomonę, kad esą tautininkai ir laisvės kovotojai, kurių atstovai neseniai išstojo iš VLIKo, esančios tik nežymios, nereikšmingos grupės, nors jos turi savo laikraščius ir skyrius. Gal, palyginti su užsienių pavyzdžiais, visos mūsų grupės yra nežymios ir nereikšmingos. Bet, sakysim, Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimuose vaizdas pasirodė kitoks. Tautininkai per rinkimus laimėjo apie trečdalį visų atstovų, o kaikurios labai "stambios" srovės, nei vieno... Teisybė, kaip matome, kitokia.

— Ar daug šviesių lietuviškų taškų Europoje?

— Šviesių taškų yra dar nemažai. Jau minėjau patriotinę lietuvių dvasią. Mačiau ir daugybę kitų šviesių, džiuginančių reiškinų. Va, Vasario 16 Gimnazija. Tegu ir nėra namų būdų, bet Gimnazija yra svarbiausias lietuviškas dvasios ugdymo centras priaugančiai šviesuomenei! Tik daugiau paremkime ir aukomis palaikykime ją...

Galėjau taip pat pasidžiaugti lietuvių klierikų ir kunigų moksliniu šv. Kazimiero Kolegijoje Romoje, — ii ruošia naujus dvasininkus ateities laisvajai Lietuvai... Džiugino tai, kad Lietuvos diplomatiniai postai tvirtai laikosi ir, savo šefo min. Lozoraičio vadovaujami, daugiau patarnauja politiniam Lietuvos bylos gynimui tarptautiniu mastu, negu iš kaikurios mūsų partinės spaudos nusakymų atrodytų... Jauno ir energingo inž. Zundės vadovaujama, itin yra gyva ir veikli Vokietijos Lietuvių Bendruomenės organizacija. Mažiau-

gausi skaičiumi, bet savo praktiniais darbais puikiai reiškiasi Didž. Britanijos Lietuvių Sąjunga, pirmininkaujama p. Bajorino. Londonas yra tapęs reikšmingu lietuviškos rezistencijos veiklos centru, čia reiškiasi tokios stambios asmenybės, kaip prof. S. Žymantas, redaktorius F. Neveravičius ir kiti. Lietuviai yra įsisteigę gerą spaustuve, kur spausdinamos knygos, Europos Lietuvio savaitraštis, Santarvės žurnalas. Lietuviai turi užpirkę gerus namus, o pereinamais metais ir stambiai vasarvietę, vadinamą Lietuvos Sodyba. Išrodo, kad tie įsirengimai ateityje patys save išmoks. Tai tikrai girtinas dalykas.

— Kaip laikosi ministeris B. K. Balutis?

— Aplankyti seną mūsų draugą Balutį — buvo vienas iš šios kelionės tikslų. Šį kartą važiavau Europon pamatyti ne senus, 1000 metų pastatus, kaip daro daugelis turistų, bet gyvus dabarties lietuvius. B. K. Balutis yra vienas iš tų senų, bet vis gyvų lietuviškų pastatų. Žymiai pasveikęs, išrodo gerai, nors tie prakeikti metai vis lipa aukštyn. Jis prašė mane perduoti Amerikos lietuviams geriausius linkėjimus. Su Balučio sveikinimu perdavimu, turiu atsisveikinti ir su skaitytojais, atsiprašydamas, kad iš ilgos kelionės tik nedaug savo įspūdžių čia tegalėjau papasakoti.

AR ŽINAI?

KIEK MŪSŲ KALBA TURI ŽODŽIU?

Klausimas, kurio niekas negali tiksliai atsakyti, nes mes dar neturime didžiojo lietuvių kalbos žodyno. Tokio žodyno, redaguoto prof. Juozo Balčikonio, tėra pasirodė tik 2 tomai. Antrąjį tomą, išėjusį 1947 m., rusų bolsėvikų okupacinė cenzūra didžiai sužalojo, todėl sunku tikėti, kad tokiose sąlygose sulauktumėm vertingo kalbinio turto. Kyla klausimas, ar iš viso rusai leis toliau tąjį žodyną leisti.

Šis žodynas turėjo apimti visus lietuvių kalbos vartojamus žodžius, visų tarnių, žemės vardinę, pavardes, įvairius prigijusius svetimžodžius, mokslų terminus, įsiskverbčius barbarizmus, jau pamirštus ir nebevertojamus, tik raštuose sutinkamus žodžius, o taip pat ir išvestines formas.

J. Balčikonis esąs minėjęs, kad lietuvių žodynas turėsiąs apie pusmilijonį žodžių. Įskaitant visas išvestines formas, atrodė, nebūs perdėjimo: kalbininkai randa vien tik "mamai" 66 įvairias mažybines formas. Tos pat rūšies anglų kalbos didysis Oxfordo žodynas turi apie 600.000 žodžių.

Vilniuje 1954 m. išleistas to paties J. Balčikonio, bendradarbiaujant J. Kruopui, K. Korsakui, K. Ulvydai ir kitiems, dabartinės lietuvių kalbos žodynas, kuriame yra apie 45.000 žodžių. Tai nėra vien tik bendrinės tarmės žodynas, bet apima visas lietuvių tarmes. Nėra tame jame pilno žemės vardinio (vietovardžių), pavardžių, barbarizmo, kalbinių senienų, visų išvestinių formų. Žodynas yra išleistas praktiškai reikalui: nėra tai pakaitalas didžiajam mūsų kalbos žodynui.

Ne visi žmonės vienodą savo kalbos žodžių skaičių žino ir vartoja. Paprastas neišsilavinęs žmogus kasdieniniam reikalui verčiasi su keliais tūkstančiais žodžių, tuo tarpu giliau kalbą pažįstas, išsimokslinęs žmogus, rašytojas vartoja apie 10.000 ar daugiau žodžių. Anglų rašytojas Shakespeareas vartoja savo raštuose apie 50.000 žodžių, įskai-

tant, žinoma, ir išvestines formas. Mūsų rašytojų žodingiausias bene bus Vaizgantas. Putinas labai nežodingas.

TRIJŲ RŪŠIŲ TERMOMETRAI

Pasaulyje naudojami trijų rūšių termometrai: a) REAUMURO — 80 laipsnių, CELSIJAUS — 100 laipsnių ir FAHRENHEITO 212 laipsnių. Lietuvoje turėjome Celsijaus termometrą. Atvykę į šį kraštą, radome naudojant Fahrenheito termometrą.

Daugelis mūsų sunkiai pripranta prie Fahrenheito temperatūros laipsnių skaitymo. Tai dėlto, kad Fahrenheito laipsnis yra daug mažesnis, kaip Celsijaus laipsnis. Pavyzdžiui, sveiko žmogaus kūno temperatūra, skaičiuojant Celsijaus laipsniais, yra apie 36,6 laipsnius, o to paties žmogaus temperatūra Fahrenheito laipsniais būtų apie 97,7 laipsnius. Lengva būtų priprasti, žinant kuo Fahrenheito termometras skiriasi nuo Celsijaus, tad šios žinios žemiau ir duodamos.

Visų termometrų skalės sudarytos nustačius jose gryno vandens šalimo ir virimo temperatūras (taškus). Fahrenheito skalėje šalimo taškas pažymėtas prie 32 laipsnių, o virimo taškas — prie 212 laipsnių, skirtumą tarp virimo ir šalimo taškų padalant į 180 laipsnių. Celsijaus skalėje vandens šalimo taškas pažymėtas nullo laipsniu, o virimo taškas — 100 laipsnių, skirtumą tarp taškų padalant į 100 laipsnių. Tuo būdu, vienas Fahrenheito laipsnis yra lygus 5/9 Celsijaus laipsniams. Žinant tai, lengva vienos skalės laipsnius paversti laipsniais kitos skalės, pagal šią formulę:

$$F^{\circ} = (9/5 C^{\circ}) + 32;$$

$$C^{\circ} = (F^{\circ} - 32) \times 5/9$$

Kad nereikėtų galvos sukti naudojant minėtą formulę, žemiau duodama lentelė, kurioje parodyta kaip Celsijaus laipsniai

PROFESORIAI NEUŽMIRŠTA SAVŲJŲ

Gruodžio 18 d. Lietuvių Profesorių Draugijos Amerikoje (LPDA) valdybos posėdyje buvo aptarti rinkliavos daviniai, kurių suorganizavo valdyba tikslu paremti materialiai ir moraliai sunkioje būklėje atsidūrusius vyresnio amžiaus profesorius ir tuomi įnešti į jų niūrų gyvenimą nors mažą šviesos kibirkstėlę, kuri leistų jiems pajusti per šventes, kad jie nėra visuomenės ir kolegų pamiršti.

Išdininkas prof. Rukuiža, pašventęs daug laiko ir energijos šiam aukų rinkimo darbui, pranešė, kad jis išsiuntė apie tūkstantį laiškų su atsišaukimais, į kuriuos susilaukė 110 atsakymų, kas sudaro 11%. Jautriausią širdį šiame reikale parodė miškininkai, kurių 40% atsiliepė, prisijusdami aukas. Po jų eina LPDA nariai (30%) ir Čikagos gydytojai (20%). Aukų surinkta 424 dol. ir dar du aukų lapai negražinti. Smulki rinkliavos apyskaita bus paskelbta vėliau, gavus trūkstančius lapus.

Draugijos valdyba nutarė dar papildyti suaukotą sumą iš Draugijos savišalpos fondo lėšų tokiu būdu, kad atskačius aukų rinkimo išlaidas susidarytų apvali 500 dolerių suma, kurią nutarta paskirstyti šioms profesorių.

prilygsta Fahrenheito laipsniams.

C.°	F.°	C.°	F.°
0	32.0	41	105.8
5	41.0	42	107.6
10	50.0	43	109.4
15	59.0	44	111.2
20	68.0	45	113.0
25	77.0	50	122.0
30	86.0	55	131.0
35	95.0	60	140.0
36	96.8	65	149.0
37	98.6	70	158.0
38	100.4	80	176.0
39	102.2	90	194.0
40	104.0	100	212.0

riams: Mykolui Biržiškai 200 dol., Vaclovui Biržiškai, Viktorui Biržiškai, Bagdonui, Mačiuliui, Prapuoleniui ir Šimoliūniui po 50 dol.

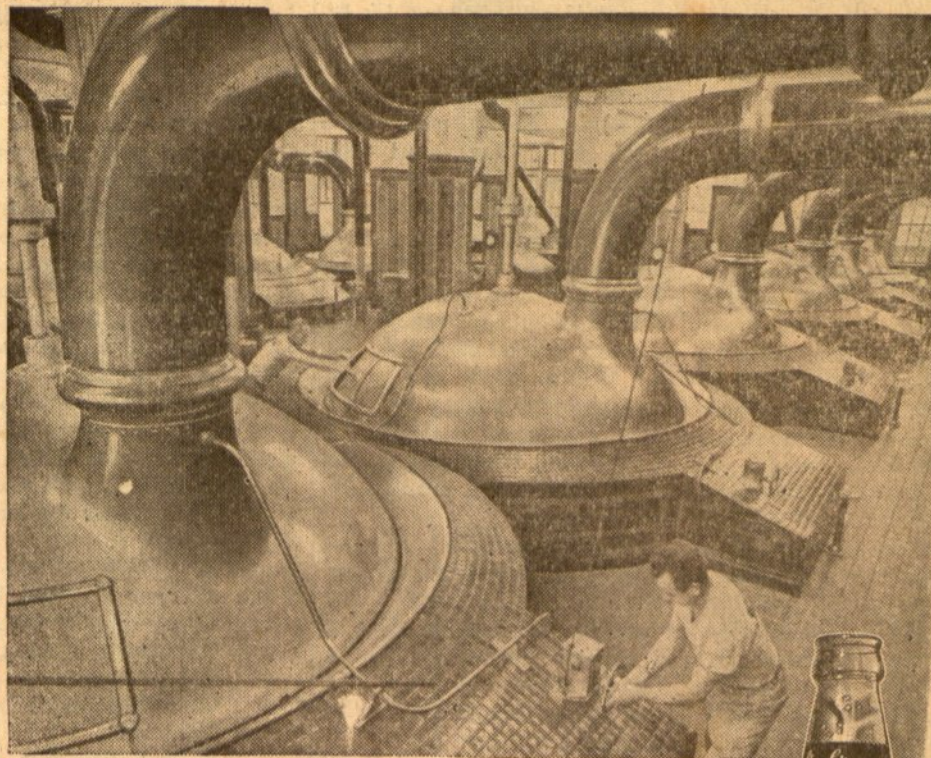
Valdybos posėdyje šia proga buvo pasisakyta plačiau apie aukų rinkimą, iškeliant mintį, kad tokios atskirų organizacijų daromos rinkliavos yra mažai efektingos ir dažnai duoda tik nuostolius. Aukotojai, smulkių organizacijų iš visų pusių nuolat raginami, pasidaro abejingi ne tik tokioms rinkliavoms, bet ir svarbesniems tikslams. Atrodo, kad būtų tiksliu, jei visos aukos būtų renkamos vienos centrinės organizacijos. Tokia organizacija turėtų didesnę aukotojų pasitikėjimą ir tiksliu paskirstytų suaukotas lėšas. Be to ji, disponuodama didesnėmis sumomis, galėtų nesitenkinti vien lėšų išdaliniu, bet turėtų ir galimybę dalį jų sukaupti platesnių uždavinių įgyvendinimui, kaip poilsio namų, prieglaudų ir kitų panašių visai bendruomenei naudingų įstaigų įkurimui. Šiam tikslui galima būtų susilaukti ir stambesnių aukų bei turto palikimų, nes žmonės rimtam reikalui noriau aukoja.

Aukų rinkimo sutikslinimo klausimui aptarti valdyba numato sukviesti atsakomųjų asmenų bei organizacijų atstovų privatų pasitarimą, kuriame galima būtų pasidalinti mintimis šiuo opiu visoms organizacijoms klausimu.

* Profesorių Draugijos valdybą sudaro: M. Krikščiuinas — pirmininkas, Dirmantas — vicepirmininkas, Rukuiža — išdininkas, Jasiukaits — sekretorius ir M. Nasvytis — narys. Valdyba kvietė į savo tarpą Draugijos narį V. Petraitį kaip narį korespondentą. V. P.

Stroh's

VIENTELIS AMERIKOJ TOKS ALUS

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

PARUOSIAMAS DVYLIKOJ VARINIŲ KATILŲ

Stroh's yra verdamas kitaip, negu bet koks kitas Amerikos alus. Stroh's yra Amerikoje vienintelis... verdamas 2000 laipsnių atvira ugnimi, kad duotų patį geriausį skonį. Atvira ugnimi verdamas alus duoda lengvesnį, skanesnį, daugiau gaivinantį Stroh's skonį. Gaukite šį vienintelį, atvira ugnimi gaminamą alų — bonkose arba dėžutėse.

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS

KOMINTERNAS IR KOMINFORMAS

Argentinios lietuvių laikraštis „Laikas“ išleido J. Venckaus S. J. parašytą knygėlę „Komunizmo pagrindai“. Joje keliais požiūriais bandoma giliau apžvelgti komunizmo pavojų pasauliui ir duoti platesnių žinių, kaip komunizmas įsigalėjo. Vieną iš tos knygelės skyrių, kuris, manome, kiek papildys skaitytojų žinias, čia ir perspausdiname. Red.

Leninas yra pasakęs, kad žmonių masės savaime netaptų komunistais ir pačios nekurtų komunistinės valstybės, todėl partininkai turi jas išjudinti. Stalinas gi kalbėjo, kad revoliucijų kurtumas ir jų palaikymas kitose šalyse yra pareiga tų kraštų, kuriuose komunizmas jau viešpatauja. Iš tų pasakymų yra aišku, kad komunizmui platinti po visus kraštus turi būti sukurtos priemonės, kurių pagalba būtų galima tą darbą tiksliai, apgalvotai ir planingai atlikti.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse viena įstaiga (The American Institute of Public Opinion), kuri studijuoja vyraujančias žmonių mintis ir jų nusiteikimus, yra pasakiusi, kad šitas karas tarp komunizmo ir Vakarų demokratijų turi visus šventojo karo požymius. Kaip senovėje buvo vedami Kryžiaus Karai atvaduoti šventąsias vietas iš krikščionybės prieš rankų, taip dabar yra vedamas karas ne už žemės sklypą, bet už dvasinius dalykus, už tikėjimą, už žmogaus sąžinės laisvę, už demokratiją.

Kas yra Kominternas?

Kominternas turi savą istoriją. Tas žodis yra sudarytas iš dviejų žodžių: komunistinis internacionalas. Internacionalų yra buvę trys:

Pirmasis Internacionalas

Pirmasis Internacionalas gimė 1864 m. rugsėjo 28 dieną. Tai įvyko Anglijoje, Londono mieste, vadinamoje Saint Martin's Hall dalyje. Pats Marksas rašė, kad salė buvusi „pilna iki užtroškimo“. Atstovai buvo suvažiavę iš daugelio kraštų: iš Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir kitur. Pats Marksas atstovavo Vokietijai.

Atstovai nutarė, kad naujai sukurto organizacijos generalinis štabas turi būti Londone, o jis turi įsteigti savo skyrius visų didesnių valstybių sostinėse. Be to, jie dar paprašė, kad pats Marksas parašytų veikimo programą, kuri tiktų visų kraštų socialistams, nes Komunistinis Manifestas, kuris jau gyvavo, nepatiko nei Prancūzijos Pierre Joseph Proudhonui, nei egocentriškam Ferdinandui Lassalle Vokietijoje, pagaliau Manifestas nebuvo prie širdies nei Ispanijai, nei Italijai, nei Belgijai. Tų pačių metų spalio 12 d. Internacionalas buvo oficialiai paskelbtas ir pasivadino „Viso Pasaulio Darbo žmonių Susivienijimas“. Pats Marksas pasakė iškilmingą įžanginę kalbą. Socialistams buvo labai reikalinga turėti tokią organizaciją.

Pirmasis Internacionalas tegevavo tik šešerius metus. Greit pasireiškė ideologiniai ir geografiniai skirtumai: ne visų pasaulio kraštų marksistai sutiko paklusti iš Londono duotiems įsakymams. Didžiausias skirtumas pasireiškė tarp lotynų ir slavų kraštų socialistų. Pradėjo vienėti kitus įtarinėti. Fanatiškai ugningas Mykolas Bakuninas, rusas, kaltino Marksą pangermanizmu, o Marksas iš savo pusės kaltino rusus panslavizmu, kitais žodžiais tariant, Marksas perdaug užsistojo vokiečius, o Bakuninas perdaug gynė rusų reikalus. Bakuninas pats prisipažįsta, kad jis gerbiąs Marksą kaip mintytoją ir mokslininką, bet negalįs jo gerbti kaip žmogaus, nes esąs perdaug išdidus, pasipūtęs, pulkuo-

lis, kuoj labai kenkia proletariato reikalams.

Marksas, iš savo pusės atsižvelgdamas, vadina Bakuniną sentimentalų idealistą arba paviršutiniu svajotoju. Kada Paryžiaus komuna buvo nugalėta ir 1871 m. panaikinta, su ja žuvo ir pirmasis Internacionalas, suskaldytas pačių nesuskalbančių marksistų, tarp kurių viešpatavo kova dėl pirmenybės, dėl tautinių pažiūrų ir pan. Ir pats Marksas buvo gerokai kaltas, nes sirgluiuojąs ir nervingas marksizmo kūrėjas buvo labai netolerantiškas ir piktas, nepakęsdavo nei pasipriešinimo, nei kritikos. Be to, dar Marksas labai nusivylė, kad visuomenė labai šaltai priėmė jo veikalą „Das Kapital“ pirmąjį tomą, kuriam jis buvo pašventęs tiek laiko, vargo ir nemigo naktų.

Po Markso mirties 1883 m. kovo 14 d. Engels išleido to veikalą dar du likusius tomus. Tas veikalas vėliau turėjo didelę įtaką, bet šiandien jis yra toks pat miręs ir tokioje pat pagarbėje, kaip ir balzamuotas Lenino kūnas, kalbant Martin Ebon žodžiais.

Nuo pirmojo Internacionalo žuvimo iki antrojo atsiradimo daug dalykų įvyko pasaulyje. Devynioliktojo šimtmečio pabaiga buvo palyginti rami: pramonė vystėsi vakarų Europoje ramiai, darbininkai prakuto ir be socialistų. Vokietija po laimėto karo su prancūzais, sukūrusi naują imperiją, labai atsigavo: pravedė naujas socialines reformas, kurios pradėjo patenkinti visuomenės slugsnius. Visi žmonės, patenkinti vlastybės globa, mažiau bejėgiškojo pagalbos marksizme, dėlko socializmo burės nustojo palankaus vėjo. Yra senas patyrimas, kad geriausias socializmo ginklas laimėti masėms, tai žmonių neturtas. Kada žmonės tinkamai apsirūpina savo žemiškus reikalus, jie nesimeta į marksistų avantiūras.

Antrasis Internacionalas

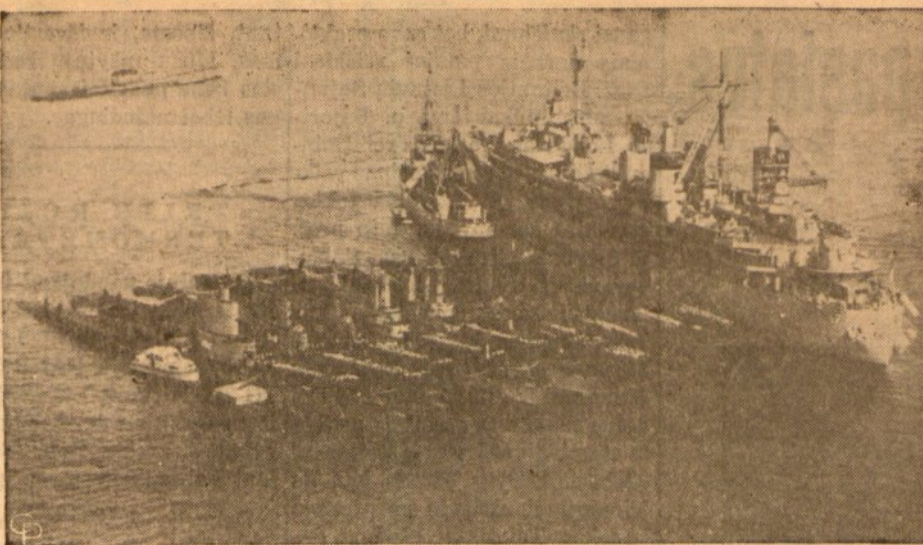
Pirmasis Internacionalas, kaip jau minėjome, tegevavo tik šešerius metus: nuo 1864 iki 1871 metų. Tai gi jo amžius nebuvo ilgas ir jo atlikti darbai nebuvo reikšmingi, tik pati mintis buvo svarbi, kad reikia turėti tokią organizaciją, kuri jungtų viso pasaulio marksistinį judėjimą.

Kada Marksas mirė, pasirodė scenoje jaunas antrojo Internacionalo teoretikas vengras Karolis Kautsky, gimęs Pragoje 1854 m. (mirė visiškai užmirštas 1938 m.). 1889 m. liepos 14 d., sukačius lygiai šimtui metų nuo prancūzų revoliucijos Bastilijos kovų, susikūrė Paryžiaus pasaulinės parodos proga antrasis Internacionalas.

To Internacionalo programa buvo kovoti prieš militarizmą įvesti 8 valandų darbo dieną, švęsti pirmąją gegužės dieną su darbininkų demonstracijomis. Antrasis Internacionalas vystėsi labai sunkiai, tik 1900 m. sukūrė nuolatinį sekretariatą.

Marksizmo judėjimui labai trūkdė visose šalyse sustiprėję tautiniai judėjimai, nes darbininkai vistiek manė, kad jie turi savo tėvynę, kuriai reikia būti daugiau ištikimiems, negu kokiai daugiau ar mažiau svetimų karš. Tų žydų vedamai organizacijai. Be to, pačioje Markso partijoje pasireiškė dideli skirtumai, kurie pagaliau privėdė prie skilimo. Kova kilo tarp revizionistų ir ortodoksų, t. y. tarp tų, kurie norėjo marksizmą pritaikyti laiko ir atskirų tautų aplinkybėms. Ir tų, kurie žūtūt norėjo įvykdyti marksizmą raidiškai, nedarant jokių nusileidimų, kitais žodžiais tariant, kova ejo tarp Kautskio ir Lenino, tarp moderuotojų ir ekstremistų, tarp menševikų ir bolševikų.

Skirtumai prasidėjo tautinėse

Povandeninių laivų vadams pasikeičiant vienuolika laivų išsiriavę San Diego, Cal. kariniam uoste.

plotmėje ir pasibaigė demokratijos supratime. Rusija su Leninu demokratiją suprato visiškai kitaip negu Vakarai su Kautsky. Kautsky savo laikraštyje „Neue Zeit“ (Naujoji Gadynė), 1912 m. (Stuttgart) pavadino komunistinį kraštutinumą „radikalai-vulgarišku marksizmu“ arba „neaptašytu, absoliutišku ir primitviu marksizmu“.

Antrajam Internacionalui buvo duota naujo maisto, kada po nelaimėto karo su japonais Rusijoje kilo revoliucija. Šita revoliucija Leninas nebuvo patenkintas, nes mažai tepasiekė, tik Dumą, ant kurios caras ir caro valdžia galėjo nuversti savo klaidas ir nuodėmes, kaip kokias šiukšles į didelį šiukšlyną, Leninas Dumą boikotavo, visiškai atsisakydamas joje dalyvauti, bet vėliau galėjosi tai padaryti, nes praleido progą panaudoti Dumos tribūną agitacijos tikslams.

Dar buvo ir kitokių nesutikimų priežasčių: Marksas, kurdamas savo socializmą, prieš akis turėjo labiau Vokietiją ir Angliją, tas šalis, kurios yra labai supramonintos, turi daug fabriku su dideliais darbininkų centrais, kur proletariatas yra stipriai organizuotas. Pagal Marksą tokiose šalyse nėra sunku socializmą įvykdyti. Visiškai kitokios sąlygos buvo Rusijoje: pramonė silpna, žemės ūkis menkai organizuotas.

Antram Internacionalui kilo dideli pavojai, kada prasidėjo I Didysis Karas. Kilo klausimas, kaip viso pasaulio marksistai nusistatys prieš karą. Pagal Marksą, visi socialistai turi būti prieš karą nusistatę, nes karai yra kapitalistų, darbininkijos priešų. Vėliau gyvenimas parodė, kad marksistai palaikė tas valdžias, kurios gynė savo valstybių ribas. Anglijos, Prancūzijos ir Belgijos marksistai balsavo parlamentuose už karo biudžetą. Italų marksistai pasiskelbė neutraliais, išskyrus nedidelę dalį, kuri vadovavo Benito Mussolini. Vokietijos ir Anglijos marksistai balsavo už karo biudžetą. Leninui atrodė, kad marksizmas išdavė tikrąjį Markso mokslą, kad pasidarė neišitikimas Markso sistemai. Tada Leninas sugalvojo išblogio padaryti dorybę, t. y. pasaulinį karą, kuris jau buvo pradėtas, paversti civiliniu karu, kitais žodžiais tariant, darbininkai turi nukreipti ginklus, kuriuos jau turi savo rankose, prieš savo krašto kapitalistus ir pasikelti „sovietus“.

Trečiasis Internacionalas

1915 m. rugsėjo mėn. italų marksistų iniciatyva vienuolikos

tautų atstovai susirinko Šveicarijoje, Zimmerwald'o miestelyje. Ten, užėgus namuose, Leninas labai užpuolė II Internacionalą, jį griežčiausiai žodžiais pamerkdamas. Jis griežtai pareikalavo, kad marksistai ministriai tuojau apeistų savo valdžioje turimas pareigas. Bet vis tik balsavimuose Leninas pralaimėjo, tegaudamas 12 balsų prieš 19.

Leninas nebūtų Leninas, jeigu būtų nusileidęs. Jis sušaukė 1916 m. per Velykas taip pat Šveicarijoje, Kienthal miestelyje, kitą marksistų susirinkimą, kur jį irgi nubalsavo. Tuodu susirinkimai aiškiai parodė, kad marksizme viešpatavo dvi kryptys: viena, kurioje buvo kiti socialistai, Lenino pravarđiuojami „socialistais šovinistais“.

Neužilgo Rusijoje, Lenino tėvynėje, įvyko didelė permaina — revoliucija. Pirmoji kovo mėn. ir antroji spalio revoliucija, iš kurios Leninas išėjo laimėtoju, tapęs Rusijoje komunistinės valdžios galva. Dabar jis kitaip galės pasirodyti ir nebesileis savęs nubalsuoti.

1919 m. kovo mėnesį Leninas sušaukė Maskvoje komunistų partijos suvažiavimą, jau nebesikreipdamas į dešiniojo sparno socialistus. Čia gimė Trečiasis Internacionalas ir šį kartą grynai komunistinis, kuris gavo Kominternu vardą.

Leninas pilnai trimfuuoja ir visiškai nebežiūri, ką Vakarų socialistai sakys, ir nekreipia dėmesio į Kautsky, kuris nepriima Lenino „proletariato diktatūros“, aiškindamas ir apgailestaudamas, kad Marksas tiksliai neįsiaiškines „proletariato diktatūros“ prasmės. Kautsky pats rašė, kad tas išsireiškimas, „imant žodžių prasmę, reiškia demokratijos panaikinimą“ arba „vieno žmogaus valdymą, kuris nėra surištas jokiais įstatymais“ (cit. Martin Ebon: World Communism Today, psl. 13). Leninas atsakė Kautskiui, kad jo, „senoviškas, buržuaziškas demokratijos supratimas grietų revoliucionių negali būti priimtas“ (Lenin: Proletariato Diktatūra ir Atsiemetelis K. Kautsky).

Kominternas pradėjo savo triumfalinį maršą. Visi kraštai, visos šalys ir visos tautos pradėjo steigti savo komunistų skyrius, kurie turėjo pilnai sekti Maskvos nustatytą programą.

Maskvos vedamas Kominternas laikė visas kitas valstybes kaip kokią savo teritoriją arba kaip savo kolonijas, kuriose per komunistų skyrius galėjo daryti viską: parlamentuose praveisti Rusijai palankius nutarimus, išgauti atominės bombos paslaptis, išrinkti iš valstybių archyvų

Rusijai naudingus dokumentus, nuteikti tos šalies darbininkus Rusijai palankia kryptimi. Visų šalių žymesni komunistai buvo kviečiami į Maskvą pasimokyti, gauti instrukcijų.

Prasidėjus II pasauliniam karui, rusams, kaip žinome, pradžioje labai nesisekė. Hitlerio armijos atrodė tada nenugalimos. Gudrus Rooseveltas nori Anglijai padėti. Jis nesigali nei laivų, nei lėktuvų, nei tankų, tik jam gaila Amerikos kareivių, nes demokratiškoje valstybėje su žmonėmis reikia elgtis atsargiai. Rooseveltas žino, kad Rusija turi daug kraujo, bet mažai gazolino. Jis pažadėjo Salinui visokeriopą medžiaginę pagalbą, tik bijojo, kad žmonės nepasakytų, jog jis vėlinį varo laukan Belzebubo pagalba: jis nugalės Hitlerį, bet užtai turės Staliną, kuris pasaulio opinijoje nė kiek nėra geresnis už Hitlerį. Tada Rooseveltas paprašė Stalino, kad jis panaikintų Kominterną, kad duotų šiek tiek laisvės savo kraštuose.

Ir iš tiesų, Stalinas sutiko panaikinti Kominterną, ką jis ir padarė dekretu, išleistu 1943 m. gegužės 15 d. Už tą dekretą Stalinas gavo iš Roosevelto 13 milijonų dolerių karui tešti.

Naivūs ir vaikiškai galvoję žmonės pamanė, kad Rusija daugiau krikščionybės neperseksios, kad ji dabar bus gera. Dabar kykla klausimas, ar iš tikrųjų tuo dekretu Kominternas išnyko nuo žemės paviršiaus. Iš tikrųjų Kominternas viešai nebesirodė, bet nuėjo į pogrindį. Kominternas personalas tęsė savo darbą įvairiuose panašiuose skyriuose, pvz. OMS (Otdiel Meždonarodnoi Sviazii — Tarptautinio Susisieikimo Skyrius). Aiškiai buvo matyti, kad komunistinis veikimas visose šalyse buvo labai suderintas, truputį moksliau kalbant, sinchronizuotas: „vienybės frontai“, „liaudies frontai“, visokios Rusijai palankios draugijos pradėjo platintis ir pan. Tai gi Kominternu darbas buvo tęsiamas toliau.

Kominternu darbus daugeliu atvejų perėmė Politbiuras, tas aukščiausias komunistų partijos autoritetas, kurio viso pasaulio komunistai turi klausyti. Be politbiuro, turizmo skyriai, kurie plačiai visur veikia, atlikdavo komunistų partijai visokius patarnavimus. Šiaip jau galima saukti, kad 1943 metais Kominternas, kuris be abejo komunistams buvo suvaidinęs labai svarbų vaidmenį, pasibaigė.

Kominformas

Bėgo laikas. Pagaliau ir Jungtinės Amerikos Valstybės suprato, kad Stalinas iš Potsdamo išsivežė vilko grobį. 1947 m. sausio 7 d. atsišatydino iš užsienio reikalų ministerio pareigų Byrnes ir jo vietą užėmė generalas Marshall, kuris pragarsėjo savo Marshallio planu. Pagal šitą planą Vakarų Europos valstybės, ypatingai Vokietija, turėjo būti atstatytos. Maskvai tas Marshallio planas labai nepatiko. Rusija paskelbė prieš tą planą vadinamą „termitų karą“. Termitai dar žinomi kitu žodžiu: baltosios skruzdėlės, kurios užpuola namus, išėda takus sienose, balkiuose, taip kad vieną netikėtą dieną namas sugriūva.

SVARBIAUSIA PAREIGĄ — IŠLAIKYTI LIETUVYBĘ

Koks jaunimas, tokia tautos ateitis. Tauta be jaunimo — mirštanti tauta. O mūsų jaunimui, išsiblaškiusiam tarp svetimų žmonių, tikrai grėsia didelis nutautimo pavojus. Visos patangos išlaisvinti Lietuvą, visos gražios patriotinės kalbos mūsų susirinkimuose, visi sentimentai įvairiomis progomis reiškiami savajam kraštui neturės realios atramos, jei nepajėgsime išugdyti tikrai lietuviško jaunimo, sugebancio gyventi lietuvių tautos kultūra. Dėl to svarbiausia mūsų viso veikimo pareiga yra gyvos lietuviybės išlaikymas.

Turime įvairių kultūrinių ir organizacinių priemonių lietuvių išlaikyti. Tačiau pačios pirmosios yra: 1) lietuviškas šeimos sąmoningumas, 2) lietuviška mokykla. Šeima yra pats svarbiausias veiksnys, tačiau vien šeima labai dažnai nepajėgia atsverti visų svetimų įtakų jaunimui. Esame nuosirdžiai įsitikinę, kad be lietuviškos mokyklos išugdymas sąmoningo lietuviško jaunimo nėra pilnai galimas. O vis dėlto turime pasakyti liūdną faktą, kad yra nemaža lietuviškų šeimų, kurios savo vaikų lietuviškas mokyklas neleidžia. Be abejonės, tos šeimos mėgina pasiteisinti, suradamos įvairiausių klūčių ir priežasčių. Sutinkame, kad klūčių gali būti, tačiau pats reikalas yra toks svarbus tautinui atžvilgiu ir toks pirmas, kad visos klūtys turėtų būti nugalėtos ir neturėtų būti nė vienos lietuviškos šeimos, kurios vaikai ar jaunuoliai nelenktų lietuviškos mokyklos.

Konkrečiai kalbėdami apie Brooklyną — New Yorką ir artimas apylinkes, turime priminti, kad čia Apreiškimo Parapijos mokykloje jau kelinti metai veikia lietuviškos grupės lietuviškos pamokos, o Maironio šeštadieninė mokykla varo jau septintuosius mokslo metus. Jei kam dėl atstumo neparanku leisti vaikus kasdien į lietuviškas pamokas Apreiškimo Parapijos mokykloje, tai vieną kartą savaitėje būtina turėtų pasinaudoti Maironio šeštadieninės mokyklos pamokomis. Lietuviškose mokyklose prityre mokytojai moko lietuviško rašto, gražaus lietu-

Tas vadinamasis šaltasis karas ir sukasi apie Marshallio planą ir jo logišką išdavą — Atlanto Santarvę. Rusijos reakcija prieš Marshallio planą buvo Kominformo sukūrimas, į kurį įėjo pati Rusija, Jugoslavija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija, Čekoslovakija ir pransių bei italų komunistai. Kominformo dekretas buvo pasirašytas Belgrade 1947 m. spalio 5 d. Pilnas Kominformo vardas yra Komunistinis Informacijos Biuras.

Dabar tos organizacijos centras yra Bukarešte. Kominformas yra galingas Rusijos ir visų komunistų propagandos įrankis. 1948 m. jis nustojo vieno svarbiausio nario, ką visi komunistai labai nemaloniam pergyveno. Tai buvo pirmas atsitiktinis, kad viena komunistinė valstybė atsiskako nuo Rusijos vedamo komunistinio fronto ir eina savo keliu. Tą padarė Jugoslavija per savo valstybės galvą Tito. Tai buvo pirmutinis atsitiktimas, bet kažin, ar tai yra paskutinis. Ar daugiau titoizmo nebus?

Kominformas turėjo Bukareštę 1949 m. lapkričio 29 d. savo suvažiavimą, kuriame buvo priimti nutarimai: apsaugoti taiką (kas komunistų galvoje reiškia ginkluotį), išlaikyti vieningą viso pasaulio darbininkiją ir kovoti prieš titoizmą, t. y. kad kitų kraštų komunistai neatsisakytų klauše Maskvos ir nesumanytų eiti atskirais keliais, kaip Tito Jugoslavijoje yra padaręs. O Titi buvo nusibode, kad Maskvos Kominformas žiūrėtų į jo puodą, ką jis savo krašte verda ir ką valgo.

viško žodžių, supažindina su Lietuvos istorija, Lietuvos geografija, duoda žinių iš lietuvių literatūros istorijos, išmoko lietuviškų dainų, tautinių šokių ir pratina prie lietuviškų tradicijų. O svarbiausias dalykas, kad lietuviškoje mokykloje vaikas ir jaunuolis pamažu įgauna lietuvišką bendruomenę, susidraugauja su lietuviiais draugais, įpranta gyventi lietuviškos kultūros šviesa, įsijungia į lietuviškas jaunimo organizacijas.

Šiuo laišku mes kreipiame per laikraštį į tas lietuviškas šeimas, kurios savo vaikų dėl vienos ar kitos priežasties į lietuviškas mokyklas neleidžia. Tai daryti jaučiame lietuvišką bendruomeninę pareigą, nes jaunimas yra mūsų tautos turtas, mūsų tautos šviesesnės ateities viltis.

J. Šlepetyš,
J.A.V. Lietuvių Bendruomenės
New Yorko Apygardos
Valdybos Pirmininkas

A. Dimas,
Lietuvių Bendruomenės New
Yorko Apygardos Kultūros
Tarybos Prezidiumo
Pirmininkas

SVEIKINIMAI IR GERIAUSI

LINKEJIMAI MŪSŲ

DRAUGAMS IR KLIENTAMS

RUSSO'S RESTAURANT

BUVUSI ALHAMBRA

TAVERN

10309 EUCLID AVE.

M Ū S Ų

ALGERIAN ROOM

D U O D A

GERĄ MAISTĄ

I R

COCKTEILIUS

MŪSŲ GRAŽUS MOROCCAN ROOM ISNUOMOJAMAS VESTUVEMS, POBŪVIAMS IR VISOKIEMS PRIVATIEMS BALKIAMS. MES TAIP PAT PAREIŠIAM BALIUS KITOSE VIETOSE.

LAISVAS KLIENTŲ MASINŲ PASTATYMAS.

SW 1-2444

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išėina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu. MARGUČIO metinė prenumerata \$3.00. Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill. Siųskite savo adresą ir gausite vieną numerį susipažinti.

NAUJAS OLDSMOBILIS?

Ar jūs norėtumėt turėti vieną?

NORITE GERO PATARNAVIMO

ir

LIBERALAUS SUSITARIMO

Ateikit ir pamatykit...

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidaryta vakarais iki 9 P. M.

DR. JULIUS J. BIELSKIS

Per keturiasdešimt metų vaisingoje veikloje
Lietuvos labui

Visi sutinkame, kad bolševikų okupacija Lietuvoje, nors jau ilgai užtrukusi, nėra panaikinusi teisinio Lietuvos nepriklausomybės akto. Viena iš tų žymių yra tai, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir daugelis kitų valstybių pripažįsta Lietuvos Respublikos diplomatinį atstovų užsienyje ir mūsų konsularines įstaigas. Tie asmenys ir tos įstaigos tebėra šviesus Lietuvos valstybinės idėjos simbolis. Tegur jų veikla šiandien, dėl suprantamų priežasčių, gali būti tik ribota, bet tai turi didelę reikšmę Lietuvos laisvės bylai tarptautiniu požiūriu.

Vienas iš šių asmenų, daugiau nei per keturiasdešimt metų be perstojo ir uoliai veikęs Lietuvos laisvės judėjime, daugiausia amerikiečių tarpe, o taip pat ir kaip Lietuvos diplomatinio bei konsularinio tarnybų narys ligi pat šių dienų, yra Los Angeles mieste gyvenantis Dr. Julius J. Bielskis, Lietuvos Garbės Konsulas Amerikos vakarinės valstybės.

Jis gimė lietuviškoje žemaitijoje, Tytuvėnuose, 1891 m. sausio 6 d., taigi dabar sukako 65 metus. Į Ameriką atvyko būdamas 18 metų jaunuolis, 1909 metais, o Amerikos piliečiu tapo 1915 metais. Čia išėjo aukštųjų medicinos ir teisės mokslus. Labai anksti aktyviai įsijungė į lietuvišką darbą. Jau nuo 1915 metų pradėjo dalyvauti lietuviškoje spaudoje, daugiausia publicistikos srityje, vėliau parašė ir išleido keletą knygelių lietuvių ir anglų kalbomis.

Dr. J. J. Bielskis šiuo metu baigia redaguoti savo atsiminimus iš turtingos veiklos Lietuvos labui jau nuo 1916 metų, kada jis, Amerikos Lietuvių Tautos Tarybos deleguotas, kovo mėnesį išvyko Lietuvon susipažinti su kaizerio okupuotos Lietuvos padėtimi ir surasti priemonių atstatyti jos saitus su Amerikos lietuviais, idant bendromis pastangomis būtų lengviau judinti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylą.

Sugrįžęs iš tos įdomios ir nuotykingos kelionės Amerikon, jis toliau pat apvažinėjo daugumą stambesnių lietuviškų kolonijų su pranešimais ir paskaitomis apie Lietuvos padėtį ir žymiai pagelbėjo tada susikūrusiam Tautos Fondui teikti medžiaginę paramą nuo karo nukentėjusiems tautiečiams Tėvynėje. Netrukus buvo išrinktas Amerikos Lietuvių Tautos Tarybos prezidentu ir įpareigotas suorganizuoti Lietuvių Informacijos Biurą Washington, D. C., kurį jis įsteigė 1917 m. gegužės mėnesį ir jam vadovavo ligi 1919 m. pabaigos.

Tais pat metais Amerikos lietuvių organizacijų seime Baltimorėje, Md., buvo išrinktas vyriausiu Lietuvos Sargų organizatoriumi — teikti Lietuvai ne tik propagandinę ir medžiaginę, bet ir karinę paramą, teikti karinius Amerikoje, kurie ruošėsi vykti savanoriais Lietuvai vaduoti. Šis pradžioje labai plataus masto sąjūdis nedavė tiek vaisių, kiek buvo laukta, bet vis dėlto jo dėka daugelis Amerikos lietuvių karių vėliau grįžo Tėvynėn ir ten ginklu prisidėjo prie jos nepriklausomybės atstatymo. Būdamas Lietuvos Sargų organizatoriumi pareigose, Dr. J. J. Bielskis vėliau bendradarbiavo su Lietuvos valstybės atsiųstąja karine misija, o 1919 m. su karine misija ir brigados štabo branduoliu vėl išvyko Lietuvon. Kaip kapitonas, buvo paskirtas Brigados generalinio inspektoriui ir ryšiniuku tarp Lietuvos vyriausybės bei amerikiečių karių.

Po metų grįžęs Amerikon, Lietuvos Ministrų Kabineto nutarimu buvo priskirtas prie karinės misijos, o ją panaikinus, — prie J. Vileišio vadovaujamos Finansinės Misijos. Jai grįžus Lietu-

von, Dr. J. J. Bielskis buvo paskirtas eiti Lietuvos Finansinio Atstovo pareigoms Amerikoje, drauge neoficialiai atlikdamas ir Lietuvos konsulo pareigas. Amerikos vyriausybei pilnai pripažinus Lietuvos suverenumą, Lietuvos Respublikos prezidentas A. Stulginskis paskiria Dr. J. J. Bielskį Lietuvos konsulu ir įpareigoja jį suorganizuoti pirmąjį oficialų Lietuvos konsulatą Amerikoje. Konsulatas buvo įsteigtas New Yorke, kur Dr. J. J. Bielskis ėjo konsulo pareigas ligi 1926 m. lapkričio mėnesio.

Po to, pasitraukęs iš Lietuvos valstybinės tarnybos, Dr. J. J. Bielskis perėjo į privatinę veiklą vienoje iš stambiausių Amerikos draudimo bendrovių, kur išdirbo ligi dabar, kai sukakus 65 metams, gali išėiti į pensiją ir likusias dienas jau paskirti išimtinai lietuviškiems reikalams.

Nuo 1930 metų Dr. J. J. Bielskis su šeima apsigyveno Kalifornijoje, Los Angeles mieste ir čia nuo pat pradžios aktyviai dalyvavo naujosios ir greit augančios Amerikos lietuvių kolonijos organizavime. Įvertindama jo nuopelnus lietuviškoje veikloje, Lietuvos vyriausybė apdovanojo Dr. J. J. Bielskį D.L.K. Gedimino ordino Rikio laipsniu. Respublikos Prezidentas A. Smetona jį paskyrė Lietuvos Garbės Konsulu Amerikos vakarinės valstybės, ir tas pareigas, gaudamas visų Amerikos prezidentų egzektūrą, jis tebeina ligi šiol.

Dr. J. J. Bielskis savo pareigose yra vienas iš vyriausių garbės konsulų Kalifornijoje, visuomet rūpestingai dalyvauja šios konsularinės kolegijos bendravime, dažnai atžymimas amerikiečių spaudoje. Jam paskirtoje erdvėje Dr. J. J. Bielskis ne tik rūpinasi, kaip konsulas, Lietuvos piliečių reikalais, bet kiek sąlygos leidžia, palaiko glaudžius santykius su įtakingais ameri-

Ir naujųjų metų progą sovietai veda tokią propagandą. Kairėje pavaizduoti laimingi sovietų gyventojai, o dešinėje — policijos teroroizuojami vakariečiai... O gyvenime yra visiškai priešingai.

LNT veikimo dėsni

(Atkelta iš pirmo psl.)

mingumas reikalauja palaikyti Lietuvos Diplomatinės Tarnybos autoritetą valstybės atstovavimu vaidmenyje ir jai padėti. Tuo su-

kiečiais, gina Lietuvos bylą ir propaguoja jos išlaisvinimo reikalą, taip pat dalyvauja ir vietos lietuvių bendrinių organizacijų veikloje Los Angeles mieste bei kituose miestuose ir vakarinės valstybės, kur tik yra susikūrę lietuvių ar lietuvių kilmės amerikiečių drauginiai sambūriai.

Linkime šiam ilgamečiam lietuvių veikėjui dar ilgo amžiaus ir geros sveikatos. Gyvename dabar laikus, kai norėdami padėti Lietuvai, turime visi, ir jaunesnieji ir vyresnieji, paduoti vieni kitiems rankas ir padigubinti savo darbą.

B. R.

metimu, LNT laikosi nusistatymo, kad visi žygiai Lietuvos reikalais tarpvalstybinių santykių plotmėje yra atliktini tik Lietuvos Diplomatinės Tarnybos priemonėmis arba su jos kompetentingais pareigūnais sutartais kečiais. Kitiems Lietuvos reikalais besirūpinantiems organams šioje srityje dera sumanymų kėlėjų bei jų vykdomo talkininkų vaidmuo. Tarptautinių santykių su ne valstybiniais organais plotmėje, arba laisvųjų kraštų visuomenių informavimo ir ypač Krašto informavimo gaires nustatant, visiems Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujantiems dera siekti ir atsižvelgti Lietuvos Diplomatinės Tarnybos patarimų.

VII

Su kitomis esamomis, būsimomis, ar naujų formų įgyšančiomis Lietuvos nepriklausomybės kovos organizacijomis LNT stengiasi palaikyti savitarpinę pagarbą pagrįstus santykius ir nepriklausomybės kovai naudingą bendradarbiavimą.

LNT SANTVARKA — PAGRINDINIAI BRUOŽAI

Šalia Lietuvos Nepriklausomybės Tautos pradininkų (LAS, LLKS, LRS ir LTS), jos nariais gali būti ir kitos lietuvių organizacijos (politinės, kultūrinės, profesinės, jaunimo ir t.t.), jeigu sutinka su LNT veikimo dėsniomis ir drauge įstoja į LNT (Lietuvos Nepriklausomybės Fondą) prisiimdamos atitinkamus įsipareigojimus, kurie su kiekviena įstojančia organizacija sutariai atskirai.

LNT priešakyje yra LNT Valdyba, sudaroma iš LNT dalyvaujančių organizacijų atstovų. (Būstinė New Yorke). Šalia Valdybos sudaroma ir LNT Taryba, sprendžianti veikimo gairių nustatymą ir darbo planų tvirtinimą. Ji renkasi ne rečiau kaip kartą per metus, arba sprendžia ir korespondenciniu balsavimu.

Atskirose vietovėse LNT darbams vadovauti parenkami vietiniai LNT Reikalų Vedėjai arba vietiniai LNT Komitetai. Jų parinkimą ar sudarymą sprendžia LNT Valdyba, vadovaudamasi LNT dalyvaujančių organizacijų vadovybių bei jų vietinių padalinių teikimu.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamas p. Redaktorium,

Prašau neatsisakyti įdėti į Tamstos redaguojamą laikraštį mano paaiškinimą, kurį Toronto laikraštis "Tėviškės Žiburiai" atsisakė spausdinti.

Paskutiniame KLB Krašto Tarybos suvažiavime, svarstant Krašto Valdybos 1956 m. samatą, aš ją kritikuoju tarp kitko pareiškiau, kad praeitais metais (1954) iš surinktų Bendruomenės pinigų tam tikra suma pateko į vieno asmens kišenę. Nors aš to asmens pavardės neminėčiau, bet buv. Krašto Valdybos pirmininkas Jonas Matulionis toliau pareiškė, kad p. V. Vaidotas turi mane patraukti į Garbės Teismą.

Kad nesusidarytų įspūdis, jog aš nepamatuotus kaltinimus kėliu, šiuo pareiškiu:

Pagal 1955 m. Toronto Apyl. Šalpos Komiteto revizijos aktą buv. to komiteto pirm. V. Vaidotas buvo neatsiskaitęs iš surinktų šalpų pinigų \$122;

pagal 1955 Toronto Apyl. Valdybos revizijos aktą Vaidotas neįnešė į kasą jo gautus už Liet. Dienos leidinyje išspausdintus tekstus iš Kred. Kooperatyvo "Paramos \$20;

iš Montrealio Katal. Moterų D-jos \$12.

Be to yra paėmęs iš Apyl. Vald. kasos \$74 sau atlyginimui už rinktus skelbimus Liet. Dienos leidiniui ir \$200 Krašto Valdybai, iš kurios jis gavo atlyginimą.

Šios abi sumos paimtos be Apyl. Valdybos nutarimo, ir pagal revizijos aktą pastaroji suma \$200 nepateisinta.

Tuo pat metu p. Vaidotas gavo atlyginimą už darbą kaip reikalų vedėjas

iš Apylinkės Valdybos \$200 ir iš Krašto Valdybos \$275. Su buv. kasininku Vaidotas neatsiskaitė \$30. Šis reikalas palaikytas išspresiti Apyl. Tarybai.

Kai š. m. gegužės mėn. buvo pastebėti šie neatsiskaitymai ir iškelti Apyl. Valdybos posėdyje, tai p. Vaidotas su triukšmu atsisakė ir iš Apylinkės Valdybos ir iš Šalpos Komiteto.

Su pagarba

Inž. P. Lelis,

KLB Krašto Tarybos narys, Toronto Apylinkės Iždininkas

Pručinskas Vytautas ir kiti šeimos nariai Donato Pručinsko, gyvenusio 830 Broadway, Schenectady, N. Y.

Radžiūnas, iš Sudžių k., Vilkiškos val., Kauno apskr.

Sidabras Stasys, sūnus Juozo

ir Kotrynos Bikauskaitės, iš

Naumiesčio parap., Šakių apskr.

Šimulaitis Juozapas ir jo se-

serys, vaikai Pranciškaus Šimu-

laičio, kuris buvo kilęs iš Vilke-

liškių k., Sintautų val., Šakių ap.

Škimelis Konstantinas ir jo se-

serys Stasiūnienė Domicelė ir Ži-

žiūnienė Emilija.

Stačiokas Juozas, iš Kazliškių

k., Kazlų-Rūdos val.

Stasiūnienė - Škimelytė Domi-

celė, jos sesuo Žižiūnienė Emili-

ja ir brolis Škimelis Konstanti-

nas.

Šulc Vladas.

Talantienė Ona, jos sesuo

Giedrimienė Besė ir kitos jų

dviejų seserys, dukters Kazi-

miero.

Tumosa Vincas, iš Smilgių k.,

Sasnavos v., Marijampolės aps.

Vilkėnas Valentinas.

Židonienė-Pakarklytė Anasta-

zija ir jos sesuo Baniūnienė Elz-

bieta.

Žižiūnienė-Škimelytė Emilija,

jos sesuo Stasiūnienė Domicelė

ir brolis Škimelis Konstantinas.

Jieškomieji ar apie juos turin-

tieji bet kurių žinių prašomi at-

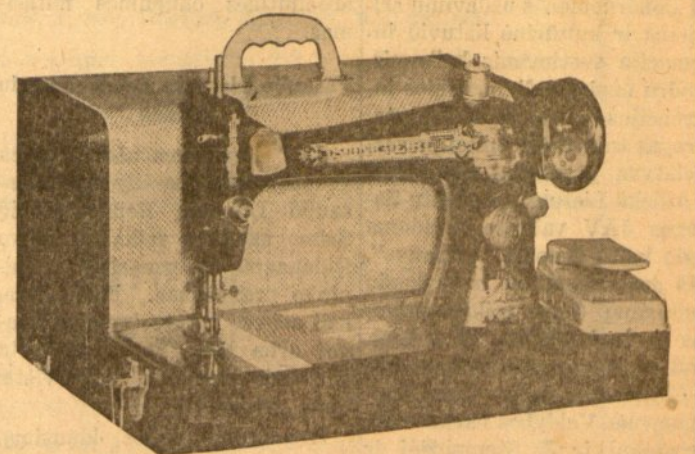
siliepti Lietuvos Generaliniam

Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF
LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

D O W D
FOR A DEAL
ON AN
OLDSMOBILE
2900 MAYFIELD

SINGER pertvarkytos SINGER

Reg. 45.00 \$1.00 Įmokėjimas V E L T U I
IŠPADA VIMO \$1.75 per savaitę žirkklės su kiek-
KAINA Rezervuok vieną viena perkama
\$19.00 mašina

• Pilnas dydis • Naujas motoras • Naujas kojos valdymas • 10 metų dalių garantija • Daug kitų dalykų

• Pilnas špulės prisukimas • Siuva storais siūlais • Skaičiai aprėšti

SKUBĖK! KOL NEIŠPARDUOTA

ŠAUKITE UT 1-0088

SPECIALIAI Didelis siuvamų mašinų išpardavimas

už naudotas Naudoti modeliai! Įmanyti! Demonstraciniai! Parodomieji modeliai! Pavyzdžiai! Klinojami! Nekilnojamos! stalo modeliai!

mašinas Mes turim Whites, Singers ir kitas garsias rūšis! Visos buvo pertvarkytos geram darbui ir garantuota. Lengvi mokėjimo terminai.

\$5.00

OHIO SEWING MACHINE CO.

5507 SUPERIOR AVE. UT 1-0088

ATSIPRAŠOM, TIK VIENA VIENAM PIRKEJUI

ATIDARYTA KASDIEN IKI 6 VAL. Pirm. ir Penkt. iki 9 VAL.

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.

K a i n a \$ 5.00

Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją:

L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.

3rd Exclusive

Liberace Record

Gaukite kas priklauso iš Society

NOW AT ANY OF OUR 9 CONVENIENT LOCATIONS

Main Office
127 Public Square
Collinwood Branch
14707 St. Clair Avenue
Kinsman Branch
14006 Kinsman Road
Memphis-Fulton Branch
5200 Memphis Avenue
Uptown Branch
921 Huron Road
Heights Branch
2245 Lee Road
Lakewood Branch
14903 Detroit Avenue
South Euclid Branch
4461 Mayfield Road
Van Aken Branch
20915 Van Aken Blvd.

Jūs norėsite šią didelę plokštelę prijungti prie savo rinkinio. Nauja Liberace plokštelė gaunama tik Society. Paprašykite, kai atidarysit sąskaitą su \$25... ar kai tiek pridėsit prie dabartinės sąskaitos. Gaukite savo plokštelę iš Society, kuris turi 9 skyrius.

Society for Savings
IN THE CITY OF CLEVELAND

Founded 1849

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

BENDRUOMENĖ INFORMUOJA

Isijunkime į gyvąjį dainų šventės darbą

1956 m. liepos 1 d. įvyksta JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventė.

Tai bus didingas ir reikšmingas kultūrinis įvykis.

Lietuviai dainavo visur ir visada — linksmindamasis ir pramogaudamas, vargą vargdamas ir darbą dirbdamas, mergelės įsėjodamas ir į karą įdamos. Daina lietuvių lydi nuo jo lopšio iki senio dienų. Joje jis randa atilįjį ir paguodą. Todėl tapome dainininkų tauta. Ir Dainų šventę mūsų daina suskambės visa savo dilybe ir sužibės visu savo grožiu.

Dainų šventei jau rengiamasi su visu atsidėjimu ir rūpestingumu: sudaryti reikalingi komitetai, sutartas repertuaras, išspausdintos dainų gaidos ir t.t. Į darbą jungiasi mūsų chorvedžiai su savo vadovais. Visoj plačiojoje Amerikoje, kur tik yra dainininkų, pradės dainuoti Dainų šventės dvasia ir nuotaika.

Į Dainų šventės rengimosi ritmą turi atsiliepti ir visa mūsų Bendruomenė. Dainų šventė vyks Chicagoje, bet ją gyventi turi visi gyvieji lietuviai. Bendruomenės Valdyba, gruodžio 12 d. posėdy sušaukusi Dainų šventės reikalą, siekdama ko geriausio jos pasisekimo, nutarė paskatinti visus Bendruomenės vienetus — jos alygdardas, apylinkes ir seniūnijas — padaryti viską, kad visur būtų palaikoma Dainų šventės susidomėjimo dvasia, rengimosi nuotaika ir kad ko didžiausias lietuvių skaičius įsijungtų į patį gyvąjį dainos darbą — įliktų į Dainų šventės besirengiančių chorų ir ansamblių dainininkų eilės! Tai mus ir įpareigoja mums pripažinti dainininkų tautos vardas!

Bendruomenė parems "Lituanus" leidimą

Į Bendruomenės uždavinių sritį įeina ir kultūrinė lietuvių informacija svetimomis kalbomis. Bendruomenės nusiškundimu, tokios informacijos mums labai trūksta. Spragas taisyti čia ėmėsi privati iniciatyva, ir ypačiai gražų darbą atlieka Lietuvių Studentų Sąjungos JAV valdyba, leidama anglų kalba žurnalą "Lituanus".

Is susirašinėjimų ir įvykių pasitarimų (bene reikšmingiausias įvykis lapkričio 25 d. Liet. Stud. Sąjungos suvažiavimo metu Clevelande, dalyvaujant Bendruomenės Valdybos nariams St. Barzdukui ir J. Stempužiui ir studentų atstovams Pr. Jogai, L. Sabaliūniui, D. Valančiūtei ir T. Remeikiui) paaiškėjo, kad vienai Liet. Studentų Sąjungai žurnalo leidimo našta yra persunki, todėl Bendruomenė pasisiūlė su savo parama. Paramos klausimas konkrečiai buvo svarstomas Bendruomenės Valdybos gruodžio 12 d. posėdy, ir buvo nutarta žurnalo "Lituanus" leidimą paremti.

Dėl tarpusavio bendradarbiavimo sąlygų susitarti pavesta valdybos nariui J. Stempužiui, paramos organizavimo projektą parengti — valdybos nariui J. Staniškiui.

Bendruomenės Valdyba svarstė sporto rėmimo klausimą

Sportuojas mūsų jaunimas, buriąs į sporto klubus, vertas ne mažesnio dėmesio kaip kitose organizacijose susispietęs jaunimas. Sporto klubai yra taip pat reikšmingas lietuviybės išlaikymo veiksnys. Jų talka Bendruomenės siekimuose gali būti lygiai svarbi ir reikšminga. Todėl Bendruomenės Valdyba, gruodžio 12 d. posėdyje šį klausimą apsvačiusi, nutarė skatinti apylinkių valdybas ir toliau savo ribose kiek galint remti sportuojantį lietuvių jaunimą jam organizuojantis į klubus ir ruošiant sporto šventes.

Jaunimui rodantis platesniu mastu, parėmimo talkas turėtų imtis organizuoti apygardų valdybos. Pati Bendruomenės Valdyba santykius su Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetu palaikys per vicepirm. dr. Alg. Nasvytį, kuriam pavesta šiuo reikalu parašyti atitinkamą raštą.

Kultūros Fondo Tarybos sudėtis

Bendruomenės Valdyba gruodžio 12 d. posėdy konstatavo, kad Kultūros Fondo Tarybos nariais ligi tos dienos yra sutikę būti: P. Augius — Lietuvių Dailės Instituto atstovas, B. Babrauskas — Liet. Rašytojų Draugijos, kun. dr. A. Baltinis — Mokslinių Studijų Klubu, K. Girvilas — Matusevičius — Lituanistikos Instituto, A. Gulbinskas — Lietuvių Mokytojų Sąjungos, Vl. Jakubėnas — muzikų, Br. Juodelis — Lietuvių Studentų Sąjungos (nuolatiniu atstovu dabar yra paskirtas V. Vygantas), J. Jurkūnas — Amerikos Lietuvių Inž. ir Arch. Sąjungos, P. Maldeikis — Lietuvių Kultūros Instituto, J. Kreivėnas — Lietuvių Kalbos Draugijos, dr. Vyt. Manelis — Lietuvių Profesorių Draugijos, J. Paštukas — Dainavos ansamblio, J. Pauperas — liet. kultūros rėmėjų, J. Miller — Putrimas — Alice Stephens ansamblio, V. Radzius — Chicago lietuvių vyrų choro, L. Šimutis jr. — ALRK Vargonininkų Sąjungos, St. Tamulaitis — Liet. Rašytojų Draugijos, V. Valiukas — lietuvių aktorijų, Ad. Varnas — Pasaulio Liet. Dail. ir Arch. Sąjungos, Pr. Čepėnas — Lietuvių Enciklopedijos kolektyvo (jo pavaduotojas — D. Velička).

Naujus Kultūros Fondo Tarybos narius kvieisti toliau pavesta dabartiniam KF Tarybos branduoliui — naujiems Tarybos nariams pakviesti, neišnešant iš nuostatų numatyto skaičiaus, yra reikalingas branduolio narių absoliutinės daugumos nutarimas.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenių Seimas

JAV Bendruomenės Valdyba gruodžio 19 d. posėdy tarėsi Pasaulio Lietuvių Bendruomenių Seimo šaukimo reikalais. Buvo išklaustas informacinis pirmininko pranešimas. Pasisakyta, kad seimas turėtų įvykti Chicagoje arba New Yorke (nutarta surinkti duomenis, kuri vieta būtų geresnė).

Išsprendus vietos klausimą, toliau bus einama prie seimo šaukimo komiteto branduolio sudarymo (būtų natūralu, kad į šį branduolį įeity ko daugiausia Bendruomenės Tarybos narių). Branduolio uždavinys būtų darbą varyti toliau — užmegsti santykius su Kanados ir kitų kraštų lietuvių bendruomenėmis, susisiekti su Lietuvių Išlaikymo Tarnyba ir t.t. Po to branduolys išaugtų į pilnos sudėties seimo šaukimo komitetą, atliekantį visus parengiamuosius darbus ir sušaukiantį patį seimą.

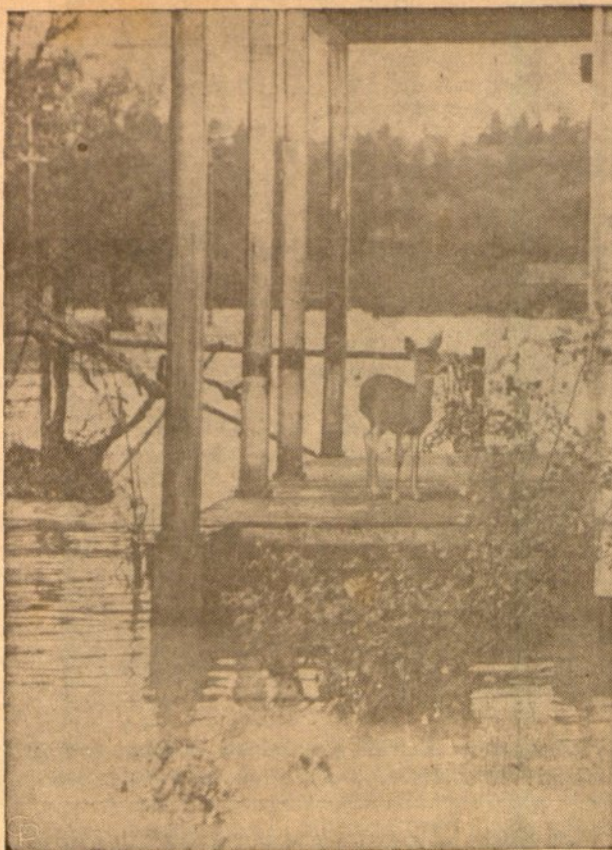
Bendruomenės įstatų keitimas

Bendruomenės Valdyba gruodžio 19 d. posėdy pradėjo svarstyti JAV Lietuvių Bendruomenės įstatų keitimo klausimą. Įstatų keisti nutarė Bendruomenės Tarybos liepos 2-3 d. suvažiavimas ir išrinko šiam reikalui specialią komisiją, kuriai pirmininkauja pats Bendruomenės Tarybos pirm. J. Šlepetys. Kiti komisijos nariai yra A. Saulaitis, dr. J. Bajerčius, dr. J. Puzinas ir J. Vilkaitis. Jiems reikia ir pastabas siųsti.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

Californijoje siaučias žiaurus potvinis iš namų išvarė virš 40,000 žmonių. Netekusi ramaus miško prieglobščio ir jauna stirnaitė ieško išsigelbėjimo ūkininko namuose.

SOVIETAIR ATOMINĖ BOMBA

Prieš keletą metų Vakarų pasaulis dar šypsodavosi iš sovietų dėl jų noro gaminti atominę bombą. Anuomet daugeliui atrodė, kad sovietai nepasieks to, ką Vakarų mokslininkai yra laimėję atominė bombų gamyboje. Tačiau sovietai greit apsisuko, išgavo paslaptis. Nedelsdami ir nesiskaitydami su milijoninėmis išlaidomis, nei su kitais sunkumais bei priemonėmis, ryžosi siekti tikslo — atominę bombą pasigaminti.

Pirmiausia sovietai pasiuntė į Vakarų savo aktyvųjį špionąžą, kurio pagalba jiems pavyko surinkti atominės bombos gamybos visas paslaptis. Po to ėmė verbtuoti Rytų Vokietijoje gyvenančius mokslininkus. Kas sovietų JAV buv. prezidentas Trumanas

"kvietimo" nepriėmė, tas buvo prievarta paimitas ir išvežtas Rusijon.

Sužečtieji mokslininkai, ištisomis dienomis ir naktimis dirbo atominės bombos gamyboje. O kadangi sovietai turėjo iš laisvojo Vakarų pasaulio atominės bombos "receptus" ir reikiamus planus, tai jiems didelių sunkumų ir nesudarė pasigaminti atominę bombą.

Nelaukta staigmena

Anksčiau Vakarų spauda dažnai tyčiodavosi iš sovietų gyrimosi dėl plečiamos atominė ginklų gamybos. Bet va, vieną dieną sulaukė pasaulis netikėtos staigmenos. 1949 metais, vasarą, čius mokslininkus. Kas sovietų JAV buv. prezidentas Trumanas

Leidykla PASVAISTĖ išleido naujus religinės muzikos kūrinius:

ADORAMUS TE — mišriam chorui ir BENEDICTUS — moterų chorui.

Parašė Julius Štarka.

Abu kūriniai išleisti viename leidinyje. Kaina \$1.50. Gaunami knygynė LAIMA, 335 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

(1)

viešai paskelbė, kad sovietuose sprogo atominis ginklas. Tai buvo nepaprasta politinė sensacija... Ir štai, po šio įvykio Vakarai ėmė baimintis atominės bombos. Kažkaip keistokai atrodė. Vadinasi, vakariečiai patys išsigando jų pačių išradimų.

Diplomatiniai tvirtinimai

Daugelis laisvojo pasaulio diplomatų tvirtina, kad jei ne atominės ir vandenilio bombos gresmė, sovietų raudonoji armija būtų seniai užėmusi ne tik Europą, bet būtų siekiusi ir už vandenynų. Girdi, sovietų karinis potencialas yra didesnis už vakariečių.

Kad ir intesyviai sovietai gaminasi atominis ginklus, bet jie nieku būdu negalėsia prilygti ir pasiekti, toį ginklavimosi srityje, Vakarų pasaulio.

Būkštavimai

Kremliaus despotai supranta ir puikiai žino, jog kilus karui, amerikiečiai iš savo bazių atsikrėdę su atominiais ginklais, žaibo greitumu, sunaikintų ne tik jų didžiulius miestus, bet ir visos pramonės centrus. Toks sovietų Rusijos subombordavimas komunizmui būtų laidotuvės.

žinoma, sovietai irgi mano kad jie pasiųstų kelias ar keliolika atominė bombų Amerikon, kurios padarytų amerikiečiams didelių nuostolių ir žmonių aukų. Bet ar taip kalbant, ar kitaip, vis vien sovietai bijo atominio karo ir vargiai ar jie pirmieji pradėtų svaidytis su atominėmis bombomis.

Kremliaus viešpačiai nesitiki greitu laiku turėti persvarą atominė ginklų gamyboje. Todėl prezidento Eisenhowerio pasiūlymas atominę energiją pritaikyti praktiškais technikos reikalams, labai patiko. Dabar sovietai turi gerą arkluką pajodinėti. Jie visose konferencijose akcentuoja, kad tuč tuojau reikia uždrausti atominė ginklų gamybą. Vadinasi, jū vakariečiai, sustabdykit atominė ginklų gamybą, o mes slapta visu spartumu gaminsime ir gal kaip nors jus vakariečius prisivysime, o tuomet su jumis drašiai pakalbėsime.

Psichologinė taktika

Sovietams gerai sekasi kariauti psichologinėmis priemonėmis. O tas karas, pradėtas Stalino laikais Jaltaje, Teherano konferencijoje, Vėliau šis metodas buvo naudojamas kitose įvykiuose konferencijose. Dabar gi Stalino pradėtąjį psichologinį karą in-

tesyviai tęsia jo buvusieji pakalikai. Jie veda nuolaidžiau, bet žymiai sūkčiau. Kaip tik patiria, kad Vakarų blokas vienokiu ar kitokiu politiniu klausimu laikosi vieningos taktikos, tai kartais Kremliaus despotai ir padaro žingsnį atgal. Jie dabar persioriantavo ir pradėjo laikytis "sugyvenimo ir bendradarbiavimo" taktikos, šypsojimosi, vaišinimosi... Tačiau jų tikslas vienodas ir tas pats, būtent: užmigdyti vakariečių budrumą ir juos pralenkti.

J. Miškinis

SKAUTAI

SKAUTAI LIODI

(sks) Skaudi žinia apie Pirmosios Skautės a. a. Marijos Krievytės-Skardžiuvienės tragišką mirtį greitai pasklido skautų arpe. Štai LSB 1-jo rajono vaileiva savo aplinkraščiu vieneams pranešė šią liūdną žinią. Pirmasis JAV Rajonas liūdi lauge su visa skautiška šeima r reiška gilios užuojautos žodį Vėlionės artimiesiems, giminėms ir Skautų Seserijai.

Dar taip nesenai Pirmoji Skautė buvo miela viešnia iškilningoje Pilėnų skautų tunto suigijoje, kartu minėjo Lietuvos skautijos 37-metį, pasakojo pirmiminis iš pirmųjų skautavienos dienų Vilniuje ir rišo skautukams įrodžio kaklaryšius. Jos nuotraukos buvo atspausdintos "Sk. Aide" ir "M. Vytje". O keletai savačių praslinkus nuliūle pilėniečiai nešė gėles prie Vėlionės kasto ir budėjo sargyboje. Prof. Pr. Skardžiui ir dukrai Daliai pilėniečiai taria nuoširdų užuojautos žodį.

SKAUTAI VAIDINA "STARKIŠKIŲ GIRIOJE"

(sks) Sausio 7 d. Worcesterio skautų-čių tėvų k-tas Sv. Kazimiero parapijos salėje rengia vakarą. Jame Hartfordo skautai ir skautės suvaidins M. Steikūnienės patriotinį 3 v. scenos vaizdelį "Starkiškų Girioje". Režisuoja Vyt. Zdancevičius.

Šis veikalas su pasisekimu vaidintas New Britain, kur numatomas dar kartą kartoti ir sausio 28 d. bus vaidinamas Hartforde, Conn.

KUKLUS PENKMETIS IR SVEIKINIMAI

(sks) Dail. T. Valiaus puošniu viršeliu pasipuošęs "Skautų Aidąs" dvyliktuoju 1955 m. numeriu puikiai užbaigė savo penk-

tuosius metus Toronte. Jame atspausdintas redakcijos ir administracijos žodis skaitytojams, Liet. Sk. S-gos Pirmijos p-ko ir abiejų Vyriausiųjų Skautininkų kalėdiniai sveikinimai ir linkėjimai naujiesiems 1956 metams. Turinys, kaip visados gausiai iliustruotas skautiškojo gyvenimo nuotraukomis ir aktualus savo žiniomis.

Teko patirti, kad LSB Vadijos užsienio skyrius švenčių proga išsiuntinėjo anglų kalba sveikinimus daugelio kraštų skautų organizacijoms.

IR SKAUTĖS MEZGA GRAZIUS RYŠIUS

(sks) Chicagos "Aušros Vartų" skautų tuntininkė paskyrė psktn. O. Mendelevičiūtę ryšininke santykiams su amerikietėmis skautėmis palaikyti. Chicagos pietinio distrikto vedėja Mrs. E. Shufro su sktn. O. Mendelevičiūte aptarė būdus, kaip amerikietės skautės galėtų arčiau pažinti lietuvaits, liet. papročius, meną ir kultūrą.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratešdami Dirvos fondui aukas atsiuntė: Babinskas V., Philadelphia \$1.00 Kalinauskas Z., Elizabeth 1.00 Silvestravičius AL., Cleveland 7.00 Antanavičius N., So. Boston 3.00 Skirmuntas VL., Kenosha 2.00 Žemaitis J., Cleveland 1.00 J. Prižgintytė-Vilčinskienė, Cleveland 1.00 Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

Sausio mėn. KARYJE pradėdama spausdinti graikų klasiko Ksenofono "DEŠIMTIES TOKS-TANCIŲ ŽYGIS".

Uisakykit KARJ nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemo-kamai susipažinti, rašykite:

KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

THE MAY CO.'S BASEMENT

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

Pardavimas! 69.⁵⁰ vertės 3 dalių Hollywood Lovos setas 39.⁹⁹

- Innerspring matrasas
- Matching Box spiruoklės
- Nailhead-Trimmed galas

Geros lovos, stipriai padirbtos, duoda metams patogų miegojimą. Kiekvienas setas su ivory spalvos galu. Dvigubo dydžio su populiariu mėlynu ir baltu išmarginimu. Parduoama beveik 1/2 normalios kainos.

Pašto ir telefono užsakymai priimami. Šaukit Cherry 1-3000

The May Co.'s Basement Bedding Department

Vartokit mūsų skirtingą mokėjimo planą Be įmokėjimo

CLEVELAND IR APYLINKĖSE

SLA 136 kuopos narių metinis susirinkimas

Ivyksta šį sekmadienį, sausio mėn. 8 d. 11:30 val. Lietuvių salėje. Bus įvesdinimas naujos kuopos valdybos ir svarbūs pranešimai. Visi nariai būtinai dalyvauja.

P. J. Ziūrys

siūnčia geriausius sveikinimus iš Floridos. Šią savaitę jau bus Clevelande.

Studentų rengtame naujųjų metų sutikime

dalyvavo per 250 Clevelando lietuvių. Naujųjų metų sutikimas praėjo gražia nuotaika.

Naujųjų metų sutikimas

Lietuvių salėje, kurį rengė salės vadovybė, kaip ir kiekvienais metais sutraukė gražų būrį clevelandiečių. Pakilioj nuotaikoj sutikti 1956 m.

Metinis Bendruomenės susirinkimas

Metinis Bendruomenės apylinkės susirinkimas įvyksta sausio 22 d. 11 val. lietuvių salėje tokia darbu tvarka: 1) susirinkimo atidarymas ir mirusiųjų apylinkės lietuvių pagerbimas, 2) prezidiumo rinkimai, 3) apyskaitiniai pranešimai (valdybos narių, komisijos vargo mokykloms Vokietijoje remti ir kt.), 4) kontrolės komisijos aktas, 5) rinkimų komisijos pranešimas dėl kandidatų, 6) paklausimai ir diskusijos dėl pranešimų, 7) apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, 8) einamieji reikalai ir sumanymai, 9) susirinkimo uždarymas.

Apylinkės veiklai labai svarbu, kad jai vadovautų pajėgi ir energinga valdyba. Tokią valdybą bus galima išrinkti, jei bus pasiūlyta pakankamai kandidatų. Siūlyti gali kiekvienas apylinkės lietuvis. Tad pasinaudokime šia teise! Jei kas negali kandidatuoti pats — tesuranda vietą savęs kitą. Tuo parodysime, kad Bendruomenės darbas mums iš tikrųjų rūpi.

Kandidatus rinkimų komisijai galima pasiūlyti ir iš anksto. Tad kalbinkime juos ir gaukime jų sutikimą. Į rinkimų komisiją yra kviečiami: inž. A. Gargasas, A. Buknis, L. Sagys, Em. Skrabulytė, J. Urbšaitis.

Posėdžiavo apylinkės valdyba

Bendruomenės apylinkės valdyba sausio 2 d. posėdyje svarstė su metiniu susirinkimu susijusius klausimus, taip pat susipažino su centrinės Bendruomenės Valdybos aplinkraščiais bei darbais. Su dideliu dėmesiu buvo svarstomi tautinio solidarumo įnašų, apygardų reikalingumo, Tautos Fondo pasų ir ženklelių platinimo bei kiti reikalai.

ALT vakare bus suvaidinta komedija "Glušas"

Pirmasis šiais metais vakarabalius bus šį šeštadienį, sausio mėn. 7 d. Lietuvių salėje. Šį vakarą rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius. Vakaro metu Detroito Lietuvių Teatras, vadovaujamas režisorės Z. Arlauskaitės-Mikšienės suvaidins K. Fuldo komediją "Glušas". Ši komedija savo gyvenimišku aktualumu ir geru sceniniu paruo-

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangių krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

džio mėn. 26 d. Sv. Jurgio Parapijos salėje, karo invalidui Aleksandrui Mackevičiui už prisidėjimą darbui, Vytautui Mulioliui už dekoracijas, Clevelando ateitininkams už gaminimą žaislų Eglaitėi papuošti, "Neringos" Skautų Tunto skautėms už žaislus ir Eglaitės papuošimą lietuviškame stiliuje ir "Pilėnų" tunto skautams už Kalėdines dovanėles mūsų mažiesiems.

Dėkojame visiems aukotojams, talkininkams ir dalyviams. Tėvų Komitetas

Moterų S-gos 36 kuopos Kalėdų eglutė vaikams

Ivyksta 1956 m. sausio mėn. 7 d. 3 val. p. pietų su mažiesiems pritaikyta programa ir gausioms Kalėdų senelio dovanėlėms. Biletai gaunami pas platintojais: Makarskienę KE 1-7785 arba Juškienę PO 1-0795.

610 senelių skursta tremties

lageriuose — palengvink jų se-

natvės dienas — aukok šio va-

jaus metu.

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai. Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems

ROXY THEATRE

VISI SCENOS PASIRODYMAI
IŠSKIRIANT FILMAS

Atidaryta 11:30 iki 4 P. M., 6:30 iki 11:30 P. M.
SPECIALI PROGRAMA ŠEŠTADIENIAIS NAKTĮ

EAST 9th and CHESTER

GERIAUSI IDAINAVIMAI

BR. BUDRIŪNO KVARTETO

TRYS PLOKŠTELES:

1. Žvakė ir plaštakė; Valsas
2. Vežė mane iš namų; Klumpės
3. O dalelė; Į kovą; Gyvenimo aidu

KIEKVIENA PO \$1.50

VINCĖS JONUŠKAITĖS

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

15 dainų: Kur prapuolė tas kelelis; Viešpaties pasaulis; Oj ant kalno; Mėlyni varpeliai; Plaukia antelė; Pasakykit; Aš per naktį; Ėsk karvute; Oj kas sodai; Ar atminsi; Anoj pusėj marelį; Už augštųjų kalvelių; Spragilų daina; Mano gimtinė.

KAINA \$8.00

CHICAGOS VYRŲ CHORŲ

IDAINAVIMŲ ALBUMAS

10 dainų: Per naktelę šokau; Ant marių; Tušti paliktieji namai; Draugai, pakelkime taures; Tėviškes vakarai; Jau žirgelis pabalnotas; Naktis graži; Valiok dalgeli; Op, op, Nemunėli; Jau pravertos dvario stonios.

KAINA \$8.00

ČIURLIONIO ANSAMBLIO

15 dainų: Tėve mūsų; Lopsinė; Linelius roviau; Ar aš ne vyšnelė; Eikime mudu abudu; Sėjau rūtą; Tykiai, tykiai Nemunėlis teka; Op, op, kas ten, Nemunėli; Palankė; Piemėnėlių daina; Anoj pusėj Nemuno; Kalvelis; Skamba, skamba kankliai; Augo kieme klevelis; Kas bernelio sumjilyta.

KAINA \$10.00

SIŪSKITE PINIGUS IR TUOJ GAUSITE PLOKŠTELES
IDAINAVIMŲ ALBUMAS

DIRVA

1272 E. 71 ST.
CLEVELAND 3, OHIO

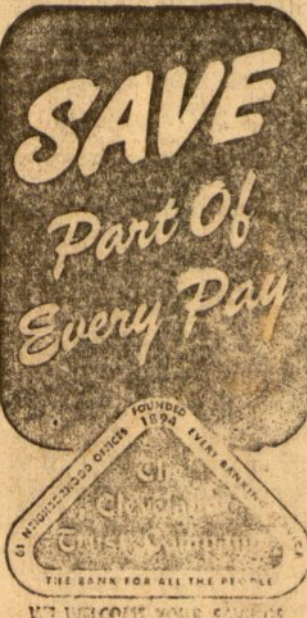
Patark ir kaimynams.

kad prenumeruotų

DIRVA

Septintoji metinė Big Brother savaitė atidaroma sausio mėn. 8 d. Tai organizuojama pagalba augančiam jaunimui, kuris yra padaręs prasikaltimus, bet vertas vėl grąžinti į normalų gyvenimą. Savaitė tęsis iki sausio mėn. 15 d. ne tik JAV, bet ir Kanadoje. Big Brothers organizacija eina į pagalbą jaunimui tarp 8 ir 17 metų amžiaus.

J. S. AUTO SERVICE
Sav. J. Svarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į
J. S. AUTO SERVICE

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalsams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gėlės pristatoma visuose pasaulio kraštuose. Bonded Telegraph Service narys. Gaunami money orders (galioja ir užsienyje) ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

WANTED

Men who remember their fight to get ahead... to become "Builders of Ohio Boytown"... a home where boys have a chance: Ohio Boytown, 4323 Payne Avenue. call EXpress 1-6360

LIETUVAIČIŲ MOTERŲ KIRPYKLOJ

Šilti, karšti, garais ir šalti pusmetiniai. Plaukų dažymas.

TERRACE BEAUTY SOLON

1161 East 71 St.
UT 1-1641

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinan tieji gėrimai. Vynai ir šampainai, vietiniai ir užsieniniai. Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvę dabar tvarko lietuvis savininkas.

6903 SUPERIOR AVE.
EX 1-3311

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tai nešaukti žinovą, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvytės, nelaimių, ugnies. automašinių apdrauda
Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAI SYMAS

Sav. J. Kamaitis

1389 E. 65 St.
East 65 and Wade Park
Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit.

DAŽO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.
7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2472

(52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JCSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

MONCRIEF

Visų metų

ORO VĖDINIMAS

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Aplankykit savo kaimynistės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausie Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Butė: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje.

Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Santaros studijų dienos

Dabartinė Lietuvos jaunimo padėtis, jo pasaulėžiūrinės problemos ir lietuviškosios dvasios išlaikymo galimybės buvo peržvelgtos ir perdiskutuotos Santaros studijų dienose, kurios Brooklyn Grand Paradiše salėje įvyko gruodžio 30 ir 31 dienomis.

Reikalas susipažinti su dabartine Lietuvos jaunimo padėtimi ir buvo tų dviejų dienų studijų tikslas tos jaunimo organizacijos, kuria yra vidurio srovės lietuvių studentų apjungianti Santara. Ši sritis, kaip ir kitos, stengiantis pažinti ir studijuoti padėti. Krašte, Santaros darbe yra laikoma viena pagrindinių, užsimojus veikti Lietuvos laisvinimo srityje.

Šiose studijų dienose dalyvavo rytinių JAV krantų santariečiai, didžiūmoje iš Bostono, Philadelphijos ir New Yorko. Parengiamuosius darbus atliko New Yorko skyrius, J. Galminui, D. Gasiūnui ir G. Zauniūtei besidarbujant rengimo komisijoje.

Prie studijų programos dar prisidėjo ir kiti du įvykiai, tai studentų dailės paroda ir N. Metų sutikimas, tose pat Grand Paradiše patalpose rengtas kartu su New Yorko šviesiečiais.

Dvi paskaitos ir diskusijos

Apie jaunimo padėtį Krašte paskaitas skaitė R. Šilbajoris ir V. Rastenis. Pirmasis peržvelgė lietuviškojo jaunimo pasaulėžiūrinės problemos, o antrasis — remdamasis vėliausiu tyrimu, paskaitojimais — konkrečiais švietė dabartines jaunimo auklėjimo sąlygas.

R. Šilbajoris, kuris šiuo metu Columbia Universitete tebetęsia studijas, rengdamas daktarata, Lietuvos gyvenimą labiau pažįsta iš tenai išeinančių literatūrinių leidinių. Jis neseniai tame pat universitete gavo magistro laipsnį, o jo darbo tema buvo — lietuvių literatūra sovietinėje Lietuvoje. Į liet. jaunimo pasaulėžiūrinės problemas prelegentas todėl labiau pažūrėjo teoretiškai ir kaip jos atrodė marksistiniu požiūriu, padarydamas atitinkamas savo išvadas.

Sustojęs ties nauju žmogumi, kurį komunizmas auklėja Lietuvoje, prelegentas panagrinėjo ir nūdienio jaunimo, esančio laisvėje, uždavinius tuo atveju, jei reikėtų vieniam su kitais susitikti. Jis teigė, kad reikės būti pasirengus atsakyti visą eilę klausimų, kuriuos toks susitikimas gali iškelti, ir tada parodyti taktą ir intelektą.

Vincas Rastenis, kuris jau kelintą metą darbuojasi Laisvosios Europos informacijų komitete ir kuris visomis kitomis progomis informuojasi apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, šioje paskaitoje savo mintis perteikė, remdamasis naujausiais duomenimis. Jis juos paėmė iš prieš šešias savaites iš Vilniaus į JAV atvykusios rusės mokytojos paskaitojimų.

Kalbėdamas apie jaunimo auklėjimą, jis pradėjo nuo pat žemiausios instancijos — nuo vaikų lopšelių — priedamas ligi komjaunimo. Pradžioje jis pabrėžė dabar Krašte visuotinį — vaikų krikštijimą, ką daro ne tik lietuviai, bet ir rusai, net komunistai atvykėliai.

Vaikų lopšeliai ir darželiai Vilniuje nesą gausūs ir jais naudojamosi tų, kurie jau jokių būdu negali patys savo vaikų namie prižiūrėti darbo valandų metu. Todėl tie lopšeliai ir darželiai tai tik išimtis, o ne taisyklė vaikų auklėjimo. Bet vis dėlto yra jų, o iš jų vedėjų reikalaujama, kad jie būtų išėję marksistinio-leninistinio kursą. Vadinas, jie turi būti nesamoningi, vaiko žodžiai ir žaidimai jau turi būti toje dvasioje.

Toliau eina vaikų namai, kuriuose gyvena našlaičiai, vaikai iš toliau gyvenančių tėvų arba tų, kurie išstrenoti ar kalėjimuose. Tenai irgi auklėjimas marksistinėje dvasioje. Betgi ir tokios rūšies vaikai nėra daug. Todėl didžiūma vis dėlto yra šeimų globoje bent iki 8 m. amžiaus, kada jiems jau reikia eiti mokyklon. Mokyklose, pagal amžių, vaikai raginami ir turi priklausyti pionieriame ir komjaunimui.

Pagal turimas statistikas apie 80 proc. visų moksleivių priklaus

so pionieriams, bet nevisas 100 proc., nors į juos ir daromas didelis psichologinis spaudimas. Viso pionierių skaičiuojama iki 165.000, o komjaunuolių apie 100.000.

Papasakojęs visą eilę akivaizdžių faktų, kaip stengiamasi išlaikyti lietuviybę, prelegentas pabrėžė, kad yra aišku, jog ir tiems jaunuoliams, kuriems marksistinis hipnozės ir gali būti įkalta, vis dėlto ilgai nei pranyksta, susidūrus su skurdu, neteisėbėmis ir kt. Pabaigai Rastenis padarė išvadą, kad vis dėlto, nors ir tokiomis sąlygomis, lietuviška kiltikštis turi galimybės išlikti ir dabar tenai, auklėjamame naujame žmoguje.

Diskusijos, kuriose dalyvavo visa eilė dalyvių, nagrinėtosios temos dar labiau išplėtos papildomais atsakymais ir komentarais.

Sveikinimai ir linkėjimai

Studijų dienos oficialiai užbaigtos po šių paskaitų ir diskusijų. Pabaigai santariečius sveikino visa eilė organizacijų ir asmenų, pareikšdami savo linkėjimus N. Metų progai. Valstiečių liaudininkų vardu kalbėjo J. Audėnas. Jis trumpai peržvelgė lietuvių studentų veiklą įvairiais laikotarpiais, prisimindamas aušrininkus, varpininkus ir kt. ir džiaugdamasis, kad ir nūdienės išsivijos studentai ryžtingai imasi visuomeninės veiklos.

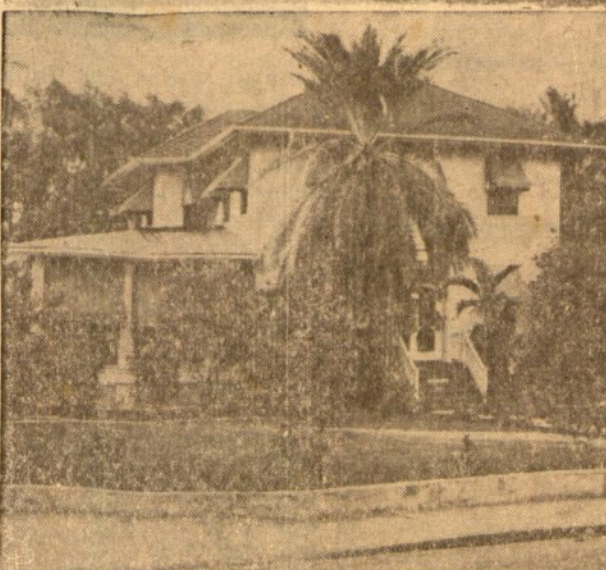
New Yorko tautininkų vardu sveikino V. Rastenis, prisimindamas pirmąjį Santaros metinį suvažiavimą Tabor Farmoje per metų vasarą. Jis džiaugėsi, kad šioje organizacijoje turi progos susitikti įvairių pažiūrų žmonės. Ragino santariečius kuo greičiau pradėti dalyvauti visuomeninėje ir politinėje veikloje.

Dr. J. Repėčka sveikino Dem. Darbo Talkos vardu, Vl. Žilinskas Rezist. Santarvės, Al. Gureckas — šviesos sambūrio vyr. valdybos, R. Šilbajoris — skautų akademikų korpus, A. Petrikas — New Yorko Studentų Sąjungos sk. Buvo sveikinimu ir laiškais iš Santaros skyrių Los Angeles, Chicagos, R. Miezėlio iš JAV kariuomenės ir Pr. Jogos iš Clevelando. Santaros centro vald. išdėtininkas Z. Rekašius visiems padėkojo už materialinę ir moralinę paramą.

Po to, naktį tose pat patalpose įvyko N. Metų sutiktuvės. Artimiausiu laiku — dar ateinanti pavasari Santaros studijų dienos vyks Clevelando, Detroito ir Chicagos skyrių.

Pirmoji diena ir paroda

Pirmoji studijų diena buvo penktadienį. Ji buvo skirta organizacijos veiklos klausimams. Pradėta kun. J. Pakalniškio sukalbėta invokacija ir paskui jo artu momentui pritaikytu žodžiu. Iš Chicagos atvykęs naujasis Santaros C. V. pirmininkas L. Sabaliūnas skaitė paskaitą, pavadintą "I organizuotą laisvi-

Prezidento Eisenhoweris atostogaujant Key West, Fla. Pirmoji nuotrauka prezidentas su Lroliu Miltonu, apie kurį daug kalbama, kaip dar dvi prezidentui nepageidaujamos įtakos. Vidury prezidento atostogavimo vila ir apačioje mauja prezidento Eisenhowerio gatvė.

nimo politika". Po jos sekė gyvos diskusijos.

Dienos atrakcija buvo vakare įvykęs dailės parodos atidarymas, kurį dalyvavo ir new-yorkiečių visuomenės atstovų.

Jau prieš tai jau aplankiusi Urbaną, Chicagą, Clevelandą ir Detroitą, studentų dalininkų dėšimtuko išstatyta studijų posėdžio salė kaimynystėje. Atidarymo iškilnėse dalyvavo ir žodį tarė Gen. Lietuvos Konsulas New Yorko J. Brdrys, Liet. Laisvės kovos vėl. Sidzikauskas ir dail. V. K. Jorjnas. Pastarasis, kaip sustojo ties naujųjų meni-

ninkų kūryba bendrai ir šių parodos dalyvių konkrečiai. Sveikindamas parodos surengimo idėją, jis džiaugėsi ir pačiu faktu, kad ir tokiais sumaterialėjimo laikais vis dėlto atsiranda jauni mo, kuris imasi tokio idealaus darbo. Kalbėdamas apie parodą, jis išstautys paveikslus, dail. Jo nyrnas išsireiškė, kad joje "yra ir tokių gerų darbų, kuriuos visiškai drąsiai galima būti dėti betkokią parodą". Iš New Yorko paroda vyks, i Bostoną, Philadelphiją ir gal į Torontą, Kanadoje.

Savo darbus parodoje buvo išstate N. Bartuškaitė, D. Juknevičiūtė, D. Sakalauskaitė, A. Pagalytė, J. Šapkus, N. Vedegytė Palutinskienė, V. O. Virkau, R. Žukauskaitė, A. Muliolis, G. Krausauskaitė.

Po parodos studentai turėjo savo susipažinimo vakarą su šokiais ir dainomis.

Abiejų dienų posėdžiuose prezidiume darbuos R. Babickas iš Clevelando, Gr. Musteikytė iš Rochesterio ir Al. Iljasevičius iš Detroito.

Anglijos valdžia

(Atkelta iš 1 psl.)

Nieko nenustebino, kad užsienio reikalų ministerija atiteko Selwyn Lloydui. Jis tiksliai 1954 m. buvo pirmą kartą paskirtas vyriausybės nariu, o 1955 m. balandžio mėn. perėmė svarbią vietą, kaip krašto apsaugos ministeris. Bet užtat jis keleris metus iš eilės buvo Edeno padėjėjas, kai šis dar buvo užsienio reikalų ministeris.

Lloyd laikomas kaip neabėjomų gabumų politikas. Bet niekas neabejoja, kad jis be prieštaravimo užleis vadovaujamą vietą užsienio politikos vedime premjerui ir pasitenkins antruoju vaidmeniu. Tokiu būdu pasikeitimui Foreign Office tenka skirti didesnę reikšmę. Tikrovėje tai reiškia, kad premjeras Edenas nori būti ir savo vyriausybės užsienio reikalų ministeris. Žinant Sir Anthony palinkimą prie nuolaidų, galima prileisti, kad artimiausiu laiku britų užsienio politikoje ims reikštis tam tikri vingiai. Reikia betgi tikėtis, kad Edenui bus įkvėpta daugiau atsparumo per jo lankymąsi Vašingtone sausio mėnesį.

Jeigu visuose politiniuose sluogsnuose nepaprastai mėgiama Sir Walter Monckton paskyrimas krašto apsaugos ministriu turi labiau vidaus politinę reikšmę, tai tenka atkreipti dėmesį į vieną aplinkybę, būtent, kad premjeras Edenas dabar sudarė vyriausybės ekipą pagal savo pažiūras ir polinkius.

Su Churchillio gadyne galutinai atsiveikinta ir krašto politinė vadovybė perima naują kartą. Ji nėra labai jauna, bet ji vis dėlto jau nebesiekia britų aukščiausios didybės — karalienės Viktorijos laikų, kurie nebegrįžtamai priklauso istorijai.

Keistu atsitiktinumu vyriausybės pertvarkymas sutapo su pasikeitimu opozicijos vadovybėje. Tik prieš kelias savaites atsistatydino buvęs darbielių vadas Attlee, išbuvęs tose pareigose virš 20 metų.

Attlee laikais Didžiosios Britanijos gyvenimas iš pagrindų pasikeitė. Užteks priminti, kad jam esant premjeru nepriklausomybę atgavo Indija, Pakistanas, Ceilonas ir Burma. Pačiose britų salose buvo įvykdyta tyli revoliucija: įvesta tokia mokesčių sistema, kuri gana sparčiai vedda prie "svieto sulyginimo". Pats Attlee buvo intelektualas, nieku būdu neproletarinės kilmės, sutapęs su darbieliais iš ištikinimo. Bet jo laikais darbielių partija irgi žymia dalimi nustojo revoliucinio pasinešimo. Partija labiau pavirto socialinių reformų šalininke ir visiškai išsivadėjo revoliucijos kaip kovos priemonės.

Berenkant naują partijos vadą, dar kartą buvo kilusi aštri kova tarp kairės ir dešinės. Griežtesnių reformų šalininkai susispietė aplink Aneurin Bevaną ir bandė jį iškelti į partijos vadovybę. Tačiau viršū paėmė 49 metų amžiaus Hugh Gaitskell, kuris savo kilmė nėra nei proletaras, nei palinkimais nepriklausantis revoliucionieriaus tipui. Jis buvo ekonomijos profesorius Londono universitete, pasižymėjęs kaip finansų ministeris darbe vyriausybėje ir atstovavo mokeskaus socializmo pažiūroms.

Jeigu per būsimas parlamento rinkimus darbieliai laimėtų daugumą, Gaitskell savaime atitektų britų premjero vieta. Tačiau

kaip Churchillis nedaug ką pakeitė iš Attlee kaip premjero perimtoje politinėje linijoje, taip ir tuo atveju, jei socialistas Gaitskell perimtų naujos vyriausybės vadovybę, jis žymia dalimi vykdytų tą pačią politiką, kaip ir konservatorius Edenas. Tokiame tęstinume glūdi britų stiprybės šaltinis.

Imigr. muziejus

Papėdėje garsiosios Laisvės Statulos, prie New Yorko, organizuojama pastatyti Amerikos Imigracijos Muziejus. Muziejus, kuris pavaizduos imigraciją į Naująją Pasaulį ir ateivių įsikūrimą ir jų gyvenimą. Kaip istorikai pareiškė, pavaizduojant imigraciją, nušviečiama ir pačios Amerikos istorija.

Tą muziejų ėmėsi organizuoti žymūs Amerikos asmenys. Sudarytas platus komitetas į kurį įeina įvairių tautų atstovai, jų tarpe ir lietuvių atstovai.

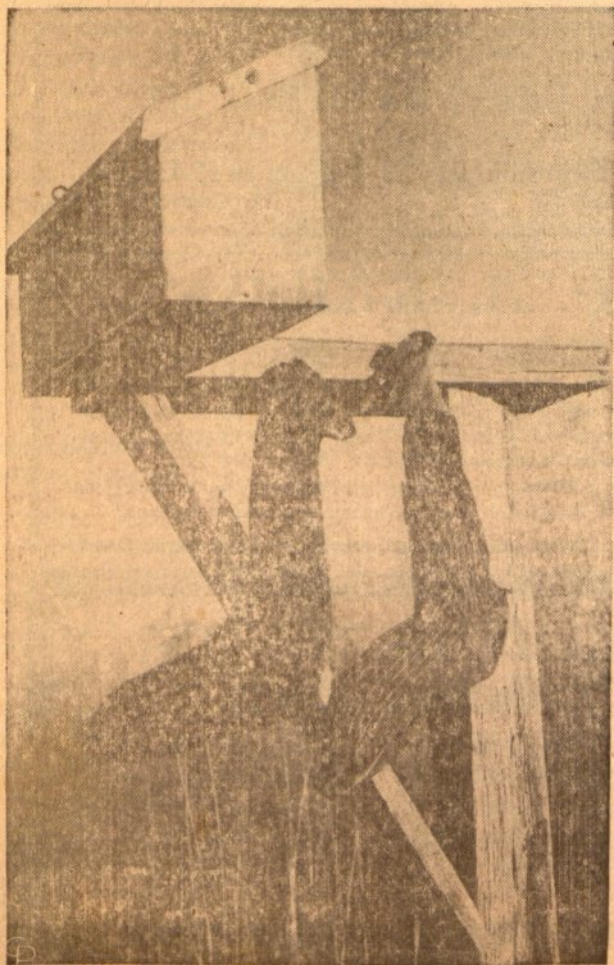
Šį pavasarį pradedami plati akcija į to muziejaus kūrimą įtraukti visus nuo Atlanto iki D. Vandenyno gyvenančius asmenis.

Generolas U. S. Grant, 3-sis, pirmininkas tautinio komiteto muziejui organizuoti ir statyti pareiškė, kad šių, jau praėjusių Kalėdų laikas pasireiškė amerikiečių vieningumu, kartu jis suminėjo visą eilę žymių organizacijų, kurios jau pradėjo talkininkauti komitetui užsibrėžtą darbą tinkamai atlikti. Muziejus pagerbų imigrantų įnašą, kuriuo buvo sukurta ir stiprinama Amerika.

Toliau Generolas U. S. Grant, 3-sis, sumini visą eilę žymių amerikiečių, ateivių įpėdinių, kurie įeina į muziejaus statybos ir kūrimo komitetą. Jų tarpe Pierre S. du Pont, 3-sis, anksčiau atkeliavusios prancūzų imigrantų šeimos narys. Ši šeima šiame krašte sukūrė didžiulę pramonės imperiją. Pierre S. du Pont 3-sis yra vykdomojo komiteto pirmininkas. Išdėtininku tos organizacijos yra Alexander Hamilton, šeštos anglų imigrantų šeime krašte kartos atstovas. Jo protėvis buvo pirmasis JAV-bių išdu sekretorius. Taip pat pirmininkas Spyros P. Skouras, komiteto viceprezidentas. Jis vienas žymiausių filmų gamintojų Amerikoje. Komiteto viceprezidentu yra Edward Corsi, buvęs imigracijos komisijonierius, gimęs Italijoje. Paminėtini dar Dr. Selman Waksman, emigrantas iš Rusijos streptomycino išradėjas, mikrobiologas John Slezak, imigrantas iš Čekoslovakijos ir buvęs armijos masekretorium ir daug kitų žymių asmenų.

Muziejus norima pastatyti visuomenės pastangomis. Organizacijos ir asmenys komiteto prašomi aukomis prisidėti prie muziejaus kūrimo ir statybos organizacijos, kurios aukos 5,000 dol. ir daugiau skaitysis to Muziejaus kūrėjais, paskiri asmenys tap muziejaus kūrėjais aukoją 2,500 dol. ar daugiau.

Asmenu ir organizacijų — muziejaus kūrėjų — vardai bus įamžinti garbės lentelėse, kurios amžiais vienoje muziejaus salėje liūdys apie jų įnašą tam kilniam darbui. Paskiri asmenys gali prie muziejaus kūrimo prisidėti bet kokia suma, kada, šį pavasarį prasidės lėšų telkimas muziejaus statybai.

Pakabintos kojines laukia ką gero į jas įdės 1956 metai.

Mūsų brangų bičiulį

Prof. Dr. PRANĄ SKARDŽIŲ,

jo mielajai žmonai ir klubo narei Marijai Skardžiuvienei žuvus,

broliškai užjaučiame ir jo liūdesiu dalinamės.

Rašto Klubas

Visiems LITHUANIAN BAKERY klientams ir visiems Clevelando lietuviams,

geriausių 1956 metų!

Širdingai ačiū už paramą ir palaikymą 1955 metais.

Savininkas

ANTANAS KAZILIONIS

EN 1-5959 arba GA 1-7911